

Ekwo Sámelu k'ębo

Anwuhu Sὸlu erwu Dévidi lę nchi

1 Tǫbudu iya bụ; Sὸlu nwuḥuchaephō; Dévidi shi l'ogu ono, o gbushi-ru ndu Amaleku ono lwa; bya anqo abalı labo lę mkpukpu Zikulagu.
2 O -rwua mboku ophu kwe iya ęto; a bya ele enya; nwoke lanu, shiwa l'odu-ogu Sὸlu phē rwua; yee uwe iya, a gbajashichaaru agbajashi; kporu urwuku kpua onwiya l'ishi. O byapfutaephō Dévidi; bya adaa kpurumu l'alı gude kwabę iya ûbvù. 3 Dévidi jia ya su iya: “?Bu aweya bę i shi?”

O su Dévidi: “Mu shikwa l'odu-ogu ndu Izurelū gbalaa.”

4 Dévidi su iya: “?Denu g'o nwuṣru? Jiko koeshiduru mu iya.”

O su Dévidi: “Ndu Izurelū gbakashihukwaru l'iphu ogu ono. Ndu ophu du igwerigwe bę daru nwuṣhihi; k'ophu bu lę Sὸlu yee nwa iya, bu Jionatanu bę tukorū nwuṣhihiukota.”

5 Tǫbudu iya bụ; Dévidi bya ajia nwokorobya ono, byaru bya akororū iya iphe ono su iya: “?Denu g'i shi maru lę Sὸlu yele nwa iya, bu Jionatanu bę tukorū nwuṣhuchaah?”

6 Nwokorobya ono, byaru akororū Dévidi iphe ono su: “O nweerupho g'o meru; mu nođu l'ubvū Gilubowa; Sὸlu l'onwiya nođu l'eka ono nmakpru l'eli arwa iya. Ugbu-inya ndu oğogu iya; yele ndu agba l'inya ono nođu achiwa iya kpabę kpabę. 7 No iya; Sὸlu bya aghaa enya l'azụ hümä mu; bya araku mu. Mu jia ya su: “?Bu gę mu mee gunu?” 8 O jia mu: “?Bu onye bę i bu?” Mu su iya lę mu bu onye Amaleku. 9 O su mu jiko gę mu bya apfukube iya gbua ya; noo kele ya no ndzü, ɔnwu ka mma! 10 Mu jenü apfukube iya; woru iya gbua; noo kele o doru mu enya l'q -darwuwa ali bę ɔ búwaa iya ɔnwu. Mu bya ekputa iya okpu-eze, o kpu l'ishi; bya agbata iya echi, ɔ gba l'eka; ɔ búru iya bę mu gude wotaru gübę nnajuphu mu l'eka-a.”

¹¹Noo ya; Dévidi yele ndu ephe l'iyi swi ye eka l'uwe phē gbajashichaa.
¹²Ephe tuko raa ekwa; gwa aphu; swia egwu jeye l'uzenyashi l'opfu ehu
 Solu; me nwa iya nwoke, bu Jionatanu; me ke ndu ojogu Chipfu, bu onu-
 ulo Izurelu ono, e gude ogu-echi gbushia ono.

¹³Dévidi bya ajia nwokorobya ono, byaru iya edoru iphe ono su iya: “?I
 bu onye awe?”

O su: “Mu bükwa nwatibe onye Amaléku, bu mbyambya.”

¹⁴Dévidi jia ya su: “?Bü gunu be i ti tsuduru ebvu k'ahali eka gbua
 onye Chipfu wuru manu l'ishi?” ¹⁵Dévidi bya ekua onye lanu l'unwoko-
 robya iya su: “Je egbuta nwoke ono tula!” O je egbuta iya tula; o nwihu.
¹⁶Dévidi su iya: “G'ochi ngu tukokwaru ngu l'ishi; noo kele i gudewaa
 onu ngu gbaa onwongu ama su l'oo ngu gburu onye Chipfu wuru manu
 l'ishi.”

Dévidi agu aphu Solu yele Jionatanu

¹⁷Tobudu iya bu; Dévidi bya agwa ebvu-aphu ehu Solu yee nwa iya, bu
 Jionatanu; ¹⁸bya asu g'e zia ndu Jiuda gaaguje ebvu-aphu ono. Ephu ebvu
 ono bu “aphu.” Eka e deru ebvu obu bu l'ekwo Jiasha.

¹⁹“Übvù, i du gube Izurelu be
 e gbuwaru togbo l'eli úbvú!

Gé ndu okpehu du
 tuko dabyigbaaru!

²⁰G'e te pfukwa iya le
 mkpukpu Gatu;
 ophu a rakwa iya arara tsoru
 gbororo oma mkpukpu
 Ashikelonu; a -nonyaa;
 ehu je atsóahaa unwada
 Filisitayinu utsso;
 mbu a -nonyaa;
 unwada ndu ono,
 e buduru úbvù ono
 tuahaa okoo.

²¹Unubé úbvú úbvú Gilubowa;
 g'iji ta akwabaékwa kpua unu;
 ophu mini edzebaékwaru unu;
 ophu unu enweékwaru alí,
 emehuje iphe.

Noo kele oo l'eli unu be a no
 merwua iphe, ndu okpehu du
 egudeje egbobuta
 onwophé l'ogu.

Mbụ l'iphe, Sὸlu egudeje
 egbobuta onwiya l'ogu
 bẹ a taa nyibaedu manu.

²² Apfụ Jionatanu bẹ ta
 akpolajeduru azụ g'o to
 nmopfuta eba ndu ọkpehu du;
 ophu ogu-echi Sὸlu
 ta alwajeduru l'ebé abu
 l'o gburu nemadzụ jasuru
 o ji iya.

²³ Sὸlu waa Jionatanu;
 teke unu nō ndzụ bẹ unu
 shi ama ntumatu;
 teme unu bürü ndu
 e yeru obu.
 Ophu unu ekekahaduru
 ekekahaa jasụ l'onzwu.
 Unu shi ka ugo eme barabara;
 teme unu shikwapho ka
 oduma ọkpehu.

²⁴ Unubę ụnwada Ízurelu;
 unu kwaa ekwa Sὸlu;
 mbụ onye ono,
 yeru unu uwe uswe-uswe,
 ama mma ono;
 onye ono, gude
 mkpola-ododo
 memashia uwe,
 unu yeru l'ehu ememashi ono.

²⁵ Lewarọ gẹ ndu ọkpehu du
 dabyigbaaru l'eka ẹphe
 larụ l'ogu!
 Leli úbvú bẹ e gburu
 Jionatanu tögbo.

²⁶ Mu agụ aphụ ehu ngu;
 nwune mu Jionatanu.
 I shi bụnukaru mu onye vu
 oke aswa.
 N-yemobu, i shi yee mu bẹ
 dukwa biribiri.
 O ka n-yemobu k'ụnwanyi
 adụ biribiri.

²⁷ Lewaro gę ndu ɔkpehu
dabyigbaaru!
Ngwogu, eegudeje alwu ḡogu
bukotawa ola-l'iswi!"

Eechi Dévidi eze ndu Jiuda

2 ¹Tobudu iya bụ; e mecha; Dévidi je akpata Chipfu ishi; sụ: "?Bụ ge mu tüğbu lashia mkpükpu lanu lę Jiuda?"

Chipfu sụ iya: "Ngwanu!"

Dévidi jia ya sụ: "?Bụ aweya bę mu a-la?"

Chipfu sụ iya: "Lashinaa Hęburonu!" ²O ya bụ; Dévidi lashia eka ono; yele unyomu iya ęphenebo; mbụ Ahinowamu kę Jiezerelu; waa Abigeli kę Kamelu, bụ nwanyị ono, ji ya, bụ Nebalụ anqedu ono. ³Dévidi bya achitakwapho unwoke yee ya swi; onyenonu duta ndibe iya; ęphe je eburu lę mkpükpu Hęburonu waa mkpükpu lę mkpükpu, nogbaa ya nụ. ⁴O ya bụ; ndu Jiuda byatashia Hęburonu. O bürü l'eka ono bę ęphe nō wụa Dévidi manu l'ishi g'o bürü eze ndu ḡonu-ulo Jiuda.

A bya epfuaru Dévidi l'oo ndu Jiabeshi-Giladu bę liru Sὸlu. ⁵Dévidi bya ezia ndu ooziye ozi g'ęphe je ezia unwoke m kpükpu Jiabeshi-Giladu sụ phę: "Gę Chipfu goru ḡonu-oma nụ unu k'ùbvù ono, unu kwaberu Sὸlu, bụ nnajuphu unu; woru iya lia ono. ⁶Gę Chipfu goshikwa unu n-yemobu ọmaa ya; goshikwapho unu lę ya gbaru g'e gude ire iya eka l'opfu ęhu unu! Mbędua, bụ Dévidi l'onwomu e-mekwarapho unu iphe-oma eshi ęphu unu meru ęgube iphe-a. ⁷O ya bụ; g'eka shihukwa unu ike; unu abürü ndu ike dę; noo kęle nnajuphu unu, bụ Sὸlu bę nwühuwaru nụ; ndu ḡonu-ulo Jiuda wüwa mu manu l'ishi gę mu bürü eze phę."

Eechi Ishibosheti eze ndu Ízurelu

⁸Ábuna nwa Nẹru, bụ onye-ishi ndu ojogu Sὸlu bya edufuta nwatibe Sὸlu, bụ Ishibosheti duru bya lę m kpükpu Mahanayimu. ⁹O bya emee ya eze ndu Giladu; mę ndu Ashuru; mę ndu Jiezerelu; męcha ndu Ifuremu; mę ndu Benjaminu; mewaro ndu Ízurelu l'ophu. ¹⁰Nwatibe Sὸlu ono, bụ Ishibosheti bę nowaru ükporo apha labo teke e meru iya eze ndu Ízurelu. Iphe, o noru l'aba-eze ono bụ apha labo.

Ọle ndu ḡonu-ulo Jiuda bụ Dévidi bę ęphebedua awu etso. ¹¹Dévidi buru lę m kpükpu Hęburonu bürü eze ndu ḡonu-ulo Jiuda. Iphe, o noru l'aba-eze bụ apha ęsaa l'ónwa ishii.

Ọgu adaru ndu kę Dévidi; ęphe lę ndu kę Ishibosheti

¹²No iya; Ábuna nwa Nẹru yele ndu ejeru Ishibosheti, bụ nwa Sὸlu ozi shi lę Mahanayimu tüğbu jeshia m kpükpu Gibiyonu. ¹³Jiowabu; nwa Zeruya yele ndu ejeru Dévidi ozi tüğbu jepfushia phę l'okpuru, nō lę

Gibiyonu. Ndu ophuu dörü l'azü okpuru ono ibe lanü; ndu ophuu dörü l'ibiya ophuu. ¹⁴ Ábụna bya asü Jiowabu: “G'ünwokorobya-a haéduru gba-lihu l'iphu anyi je g'ephe le nwibe phë lwúpfuru.”

Jiowabu sụ: “Ngwanụ; g'ephe gbalihunu je.”

¹⁵ Oo ya bụ; ephe bya awü-lihu; a bya aguta phë umadzu iri l'ebö l'eka iya kë ndu Benjaminu yele Ishibosheti, bụ nwa Solu; bya guta umadzu iri l'ebö l'eka iya kë Dévidi. ¹⁶ Oo ya bụ; onyenonu bya awócharu nwibe iya l'ishi; woru ogu-echi nmachaa ibe phë le mgburéku; ephe tuko daa nwúshihu l'ugbo lanü. Noo iphe, meru g'o gude e kuahaa eka ono “Egu Ogu-echi”. Eka ono bẹ nö le mkpükpu Gibiyonu.

¹⁷ Ogu mbóku ono kpohu öku. Ndu kë Dévidi lwu-kpee Ábụna yele unwoke Ízurélu. ¹⁸ No iya; ünwegirima unwoke Zeruya ephe n'eto nodukota l'eka ono; mbụ Jiowabu; mè Abishayi; yele Asahelu. Asahelu bẹ bụ onye emebe barabara gë mgbada. ¹⁹ Asahelu chipyabe Ábụna kparakpara; l'ebé ele enya l'ekutara; ọzo ekicha; kë gë ya dakobe; haa ya achị oso. ²⁰ Ábụna bya aghaa enya húma iya. O jia ya sụ: “Asahelu; bụ gùbedua?”

O sụ iya: “Oo mbédua bẹ o bụ.”

²¹ Oo ya bụ; Ábụna bya asü iya: “Laphu azü. Shia ekutara ngu; ozoo ekicha; gude onye lanü l'ünwokorobya ono; nashichaa ya ngwogu iya!” Ophu Asahelu te ekwedu haa ya achị oso. ²² Ábụna bya anmaarị Asahelu okwa ọzo; sụ iya: “Laphu azü; ba achịhe mu! Mu -gbutsukpöo ngu nta-a; ?mu e-shi ishiagha palia iphu l'eka nwune ngu, bụ Jiowabu nö?” ²³ Ophu Asahelu ekwedu le ya a-ha iya achị oso. Oo ya bụ; Ábụna bya eworu onuonu arwa iya sua Asahelu l'ephø; o foo ya l'okpurukpu. O daa nwúshihu l'eka ono. O nödu abujeru; onye jetaru bya ebu ishi l'eka ono, Asahelu dabiyiru ono; l'øopfuru.

²⁴ Jiowabu yele Abishayi chipyabe Ábụna. O búru g'enyanwu aríbawa bẹ ephe chirwuru iya l'úbvú Ama, nö chebe iphu le mkpükpu Giya l'uzo ibiya ophu eeshije eje l'echięgụ mkpükpu Gibiyonu. ²⁵ Unwoke Benjaminu dzukobe tuko pfuru Ábụna l'azu. Ephe tüğba onwophe nanü; búru ög bogu lanü; je atuko pfuru l'eli úbvú lanü. ²⁶ Ábụna bya ekua Jiowabu sụ iya: “Búwaro ya mma bẹ anyi e-gude egbushi onwanyi jasürü? ?Tì madu l'ikpetemazụ bẹ iphe-a e-mechaa búru anyi aphụ? ?Bụ teke ole bụ a-nö-beadaru teme l'i pfuaru ndu nkengu g'ephe haa achị ünwunna phę?”

²⁷ Jiowabu yee onu sụ: “Eshinu Chileke nö ndzü g'o nö iya-a; bẹ o to bụ l'i pfuru opfu; mè ndu-a anóduekwapho achị ünwunna phę-a g'ephe achị phę jasü l'ütsu.” ²⁸ Oo ya bụ; Jiowabu bya eworu opu gbua; ndu ojogu ono parụ achị ndu Ízurélu ọso haa; ophu ephe alwúbaeduru ogu ọzo.

²⁹ Ábụna yele unwoke, ephe l'iya swị; shia nsüda Araba jekota ije l'enyashi mbóku onoya. Ephe daa enyimu Jiódanu. Ephe jekota ije l'ütsu iya fúta le mkpükpu Mahanayimu.

³⁰ Oo ya bụ Jiowabu bya eshi le k'achị Ábụna ono lwa; bya akpaköö ndu nkiya. Ümadzu iri le tete búru ndu achocho le ndu kë Dévidi; a

-gufukwa Asahelu. ³¹Ole ndu kę Dévidi ono gbukwanuru ụkporo ụmadzu iri l'esonato, bụ ndu ipfu Benjaminu mę ndu ẹphe lę Ábuna aswije. ³²Ephe pata Asahelu je elia l'ilu nna iya lę Bętulehemu. Oo ya bụ; Jiowabu yele ndu nkiya tufgbua l'enyashi ono; o bụru lę nchi-abohu bę ẹphe jerwuru Hęburonu.

3 ¹Onu-ulọ kę Solu waa kę Dévidi bę ogu, daru phę nụ bę ẹphe lwụ-kporu n)o odu. Okpehu kę Dévidi n)odu aka shii eje; ike ka abvụ onu-ulọ kę Solu abvubvu eje.

Unwegirima, a nwuṣhiru Dévidi lę Hęburonu (1Iphe 3:1-4)

²A nwuṣhiru Dévidi unwoke teke o bu lę Hęburonu. Okpara iya bụ Amunonu. Onye nwuru iya nụ bụ Ahinowamu kę Jiezerelu. ³Nwa iya kębo bụ Kilabu. Onye nwuru iya nụ bụ Abigelu, bụ onye shi bụru nyee Nebalụ kę Kamelu. Nwa iya k'eto bụ Abusalomu. Onye nwuru iya nụ bụ Maka nwada Talumayi, bụ eze ndu Geshu. ⁴Nwa iya k'eno bụ Adonijia. Onye nwuru iya nụ bụ Hagitu. Nwa iya k'ise bụru Shefataya. Onye nwuru iya nụ bụ Abitalu. ⁵Nwa iya k'ishii bụru Ituramu. Onye nwuru iya nụ bụ nyee ya, bụ Egula. Ndu-a bę a nwuṣhikotaru Dévidi teke o bu lę Hęburonu.

Ábuna etsoru Dévidi

⁶No iya; o bụru teke ono, ogu adaru ndu onu-ulọ Solu waa ndu onu-ulọ Dévidi ono bę Ábuna n)o l'eka ulo kę Solu; alwushi ogu ike. ⁷Solu bę nweru nwanyi, o to shidu alu okpobe alulụ. Ephä iya bụ Rizupa, nwada Aya. O be ujiku lanu; Ishibosheti bya ekua Ábuna sụ iya: “?Denu iphe, meru g'o gude unu lę nwanyi, nna mu ta lụdu okpobe alulụ n)odu akwaje?” ⁸Tobudu iya bụ; ehu ghushiahaa Ábuna eghu ike lę k'opfu ono, Ishibosheti pfuru ono. O sụ Ishibosheti: “?Iri lę mu bụ oke nkụta ndu Jiuda; k'ophu mu e-shi eshi teke ono bya eye ntanụ-a; gude obu mu g'o ha tịrụ íkè yero nna ngu Solu; mę ndibe iya; mę ndu yee ya eshi önyà. Mu n)odu alwukpoepho ogu ehu unu gę ndu kę Dévidi ta alwuta unu; i gbe nta-a bya ekobe mu opfu ehu nwanyi-a. ⁹Gę Chileke gwakwa mu ochi; mbụ g'o mekwa mu ophu ka njo m'o bụru lę mu te emeduru Dévidi iphe ono, Chipfu riburu lę nte; kwee ya ukwe iya ono; ¹⁰mbụ lę mu a-nafu onu-ulọ Solu aba-eze ono; woru Dévidi mee g'o bụru eze ndu Ízurelu mę Jiuda; e -shi lę Danu jasu lę Biye-Sheba.” ¹¹Ophu Ishibosheti ahalibađduru onu k'epfu opfu yero Ábuna ozo; kęle qotsu iya ebvu.

¹²Oo ya bụ; Ábuna bya ezia ndu oozije ozi g'ephe jeru iya ibe Dévidi lę Hęburonu je asụ iya: “?Bunaa onye bę alı-a dę l'eka? Gę mu lę ngu gba-naa ndzụ; gę mu eyeta ęka mee gę ndu Ízurelu l'ophu lwakota ngu l'eka.”

¹³Noo ya; Dévidi sụ: “O dę ree! Mu lę ngu a-gba ndzụ obu. Ole mu elekwanụ enya iphe lanu l'eka ngu, bụ iya bụ g'i ti shitakwa ęka mu no

gbahaa l'i du Mikalu, bụ nwada Sὸlu dutaru mu m'i byajéephō gē mu lę ngu húma!"¹⁴ Dévidi bya eye ndu-ozi g'ephē jepfū Ishibosheti, bụ nwa Sὸlu je asu iya: "Dee mu nyee mu Mikalu, bụ onye ono mu butaru akpapiyi ndu Filisitayinu ükporo ise gude kwaa aswa iya ono."¹⁵ Oo ya bụ; Ishibosheti zia; e je anata Mikalu l'eka ji iya, bụ Palütelu nwa Layishi. ¹⁶ Ji nwanyi ono nödu ara ekwa etso iya l'azú jeye ephē jerwua mkpukpu Bahurim. Ábuna sụ iya: "Tugbule-a lashia ibe ngu!" O laphushia azu.

¹⁷ Ábuna bya ekua ndu bụ ogerenya ndu Ízurélü l'ídzù sụ phe: "Unu shiwa teke dù enya seta g'unu e-shi mee Dévidi eze unu.¹⁸ Ngwa; unu mee ya ya nta! Noo kele Chipfu kwewaru Dévidi ukwe sụ: 'Oo l'eka nwozi mu, bụ Dévidi bẹ mu e-shi nafuta ndibe mu, bụ ndu Ízurélü l'eka ndu Filisitayinu; mè l'eka ndu ohogu phe l'ophu.'¹⁹ Ábuna l'onwiya bya epfukwarupho yeru ndu Benjaminu. O bya atugbua jeshia Héburonu je edooru Dévidi iphemiphe, ndu Ízurélü; mè ndu ipfū Benjaminu l'ophu abya ememe.

²⁰ O beephō teke Ábuna yele unwoke ükporo, yee ya swi jeru ibe Dévidi lę mkpukpu Héburonu; Dévidi shiaru iya nri; yee ndu yee ya swi.²¹ Ábuna bya asu Dévidi: "Gē mu bya eje nta-a je ekukooru gübē eze, bụ nnajiphū mu ndu Ízurélü l'ophu gē gū l'ephē gbaa ndzū; k'ophu ii-bükotaru eze ndu ono, oogu obu ngu egū g'i búru ono." Oo ya bụ; Dévidi dukwa Ábuna; o tugbua lashia l'ehu-guu.

Jiowabu egbu Ábuna

²² O bükpoerupho teke ono bẹ ndu-ozi Dévidi waa Jiowabu shi ogu ndu o-lwua-olaa, ephē jeru bata; vuru iphe, paru eka ephē kwatarü l'okwata lwa. Ole Ábuna ta anóekwanu l'ibe Dévidi lę Héburonu; kele Dévidi du-kwawaru iya; o tugbua lashia l'ehu-guu.²³ Jiowabu yele ndu ojogu, yee ya swi bataephō; e pfuaru iya lę Ábuna nwa Nérū bẹ shikwa byapfuta eze; o dukwawa iya o lashia l'ehu-guu.²⁴ Oo ya bụ; Jiowabu jepfushia eze je asu iya: "?Bụ gunu bẹ i meru egube ono? ?Bụ gunu meru g'o gude Ábuna byapfuta ngu; i haa ya; o lashia? Nta-a bẹ o lashighawaru!²⁵ Mbụ-a; i maru-a onye Ábuna nwa Nérū bụ. O kwa ugħo bẹ o byaru ngu aghorū; bya g'o makotacharu g'iije iya ala; gē ya makotaru iphemiphe, iimekpo ememe."

²⁶ Jiowabu bya atugbua lufu l'iphu Dévidi. O bya ezia ndu-ozi iya g'ephē gbapfū Ábuna. Ephē gbapfū Ábuna lę welu Sira kuphuta iya azu; ophu Dévidi ta amadu.²⁷ Ábuna lwaphutaephō azu lę Héburonu; Jiowabu kuchi iya ekuchi l'önü-oguzo g'o bụ l'o nweru iphe, oome g'o pfuaru iya lę mpya. O búru l'eka ono bẹ Jiowabu nō nmafua ya ephō; o nwühu. O shi nno gwata ugħo ochi nwune iya pho bụ Asahelu.²⁸ E mechaas; Dévidi bya anumā iya. O sụ: "Mu lę ndu ali-eze mu bẹ ikpe ta anmakwaru l'iphu Chipfu jasürü asürü lę k'egbugbu, e gburu Ábuna nwa Nérū.²⁹ G'o bükwaru Jiowabu; mè önü-ulō nna iya l'ophu bẹ ochi Ábuna a-tu-koru

lishi! G'onye vu atashị ta abvùkwa abvùbvụ l'ònulo Jiowabu; ọzoo onye ekpenta eme; ọzoo onye gude mgboró ete ọkpa; mè onye e gburu l'ike; mè onye akpa nri.”³⁰ O bụru Jiowabu yele nwune iya nwoke, bụ Abishayi bẹ gburu Ábụna kélé ọ ya gburu Asahélu, bụ nwune phẹ l'ogu lè mkpükpu Gibiyonu.

Eeli Ábụna

³¹ Dévidi bya asụ Jiowabu mè ndu ẹphe l'iya no: “Unu gbajashịa uwe unu; unu achịta uwe-aphụ yee; tuko raa ékwa Ábụna.” Eze, bụ Dévidi nodu etso igbe-odzu ono l'azụ.³² Ẹphe lia Ábụna lè Héburonu; eze kwaa idemini l'ilu Ábụna. Ndu nökota l'eka ono rakota ékwa.³³ Eze, bụ Dévidi bya agua ebvu-aphụ ehu Ábụna sụ:

“?O gbaru g'ọ bụru Ábụna bẹ a-nwụhu anwụhu onye-eswe-a?

³⁴ E te keduru ngu egbu l'eka; ophu a tünduru ngu mkporo l'okpa.

I laru l'ike g'onye dabaru ndu ejo-iphe l'eka.”

Ndu nökota l'eka ono tuko tụ ụzu-ékwa iya ozo.

³⁵ Ndu ono g'ephe ha bya atuko rwøahaa Dévidi g'o ria nri lè teke o bụ-kwadu l'eswe. Obenu lè Dévidi riburu nte sụ: “Gẹ Chileke gwakwa mu ochi; mbụ g'o mekwa mu ophu ka njo mè mu wotawaa nri dee l'ònụ; ọzoo wota iphe ozo, ria teme enyanwu aríba!”³⁶ Ndu ono l'ophu tübę iphe ono nvo; teme o tsọo phẹ ụtso; mbụ-a; iphemiphe, eze Dévidi meru dükota phẹ ree.³⁷ O ya bụ; ndu ono g'ephe ha; je akpaa lè ndu Ízurélü l'ophu tuko maru l'eze, bụ Dévidi bẹ eka iya ta adudu l'egbugbu ono, e gburu Ábụna nwa Néré. ³⁸ E mecha; eze je asụ ndu-ozi iya: “?Unu ta amadụ l'onye-ishị; mbụ oke amadụ bẹ nwụhuru nụ l'alị Ízurélü ntanụ-a?³⁹ O bụ eviya l'a wụru mu manụ lishi gẹ mu bụru eze; obenu l'ike ta adudu mu ntanụ-a; noo kélé ụnwegirima Zeruya bẹ nabarụ mu eka. Gẹ Chipfu pfụ-kwa ndu eme ejị ụgwo g'ejo-ememe, ẹphe meru habe!”

Eegbu Ishibosheti

4 ¹Tobudu iya bụ; Ishibosheti; nwa Sὸlu nūmaephō lè Ábụna bẹ nwụ-huwaru nụ lè Héburonu; ike bvụ iya; ndzụ gụhu ndu Ízurélü l'ophu.² Nwa Sὸlu ono bẹ nw̄eru unwoke labo, bụ ndu-ishị ọ-lwụa-olaa. Ẹpha onye lanụ bụ Bana; ẹpha onye ophuu bụru Rekabu. Ẹphe tükoru bụru ụnwu Rìmonu, bụ onye ipfụ Benjaminu bya abụru onye mkpükpu Berotu. Berotu ono bẹ a gúkoberu l'ekiyi kẹ Benjaminu;³ kélé ndu Berotu gbaru ọso laa mkpükpu Gitayimu je ebuwaruṛo l'eka ono bụru ndu lwaru alwalwa byasụ ntanụ-a.

⁴No iya; Jionatanu, bụ nwa Sὸlu bẹ nw̄eru nwa iya nwoke, iphe lo-nwuru ọkpa labo. O bụru teke nwata ono nōwaru apha ise bẹ e shi lè Jiezerélü bya edoo k'anwụhu Sὸlu yele Jionatanu. Nwanyị, ehe nwata ono nūmaephō iphe ono; o kwoo gburumu jeshia gẹ ya kuta nwata ono

gbalaa; nwata nyifu iya daa; mechaan bürü eniyeni. Ephaa nwata ono bu Mefibosheti.

⁵No ya; Rekabu waa Bana, bu ụnwu Rímonu, bu onye Berotu ono bya atügbua mboku ono; o bürü phë eje ibe Ishibosheti. O bürü l'echilabö eswe be ẹphe jerwuru ibe Ishibosheti le teke o no atüta unme eswe. ⁶Ephe bya abahü l'ime ulo iya g'o bu l'ephe eje ahata witi. Ephe nmafaa ya epfo l'ime eka ono; bya epyofu; gbalaa. ⁷O bürü teke Ishibosheti ze azé l'iphe-azée ya be ẹphe bapfuru iya l'ime mkpuru l'eka oozeje l'ime ulo iya. Ephe nmaa ya mma; nmagbua ya; bya egbuta iya ishi. Ephe pata ishi iya ono tüğbua jekota ije l'uzo nsüda Araba l'enayashi mboku ono l'ophu. ⁸Ephe pata ishi iya ono pataru Dévidi le Héburonu; bya asú iya: "Waa ishi nwa Sòlu ono, bu Ishibosheti ba; mbü ohogu ngu ono, shi achö ishi ndzü ngu ono. Ntanü-a be Chipfu gwatawaru Sòlu yele eri iya ugwo iphe, ẹphe meru gube nnajuphu anyi, bu eze."

⁹No iya; Dévidi bya eyeeru Rekabu yele nwune iya nwoke, bu Bana onu; mbü ụnwu Rímonu, bu onye Berotu ono; su phë: "Eshinu Chipfu no ndzü g'o no iya-a; mbü onye ono, nañutaru mu l'iphe-éhuka; ¹⁰be oo-nwuru unu g'o nwuru onye ono teke o byaru asú mu le Sòlu be nwühuakwaru nu ono. O gbenu arí le ya byaru mu ezi ozi, dù ree; obenu le mu zuguderu iya gbua le mkpükpu Zikulagu. Ono bürü obunggo, mu buru iya l'ozí, o byaru ezizi. ¹¹?Tqo kabadarø njø l'eka o bu ndu ejo-iphe jeru egbua nwoke, adudu iphe, o meru l'ime ulo iya; mbü l'iphe, oozeje azée? ?To buedupho ge mu gwata unu ugwo mee ochi iya l'ishi unu nta; mbü wofu unu le mgboko-a?" ¹²Qo ya bu; Dévidi bya ezia ụnwokorobya iya; ẹphe gbushia phë. Ephe kwashia phë eka yee okpa; pakoo ogwéhu phë je ekobe le mgboru okpuru, no le Héburonu. Ephe pata ishi Ishibosheti je elia l'ilu Ábuna le Héburonu.

Eeme Dévidi eze ndu Ízurélu l'ophu (1Iphe 11:1-9)

5 ¹Tobudu iya bu; ipfu ndu Ízurélu l'ophu tuko byapfuta Dévidi le Héburonu bya su iya: "Anyi le ngu tükoru bürü mee lanü waa ogwéhu lanü. ²Teme; teke Sòlu shi bürü eze anyi; be bükwa gubedua shi edujeru ndu Ízurélu eje ejeje alwa alwalwa l'ogu. O bürü ngu be Chipfu suru l'oo ngu a-nodu eche ndu nkiya, bu ndu Ízurélu g'onye eche aturu; mbü l'oo ngu a-bürü onye-ishi phë." ³Qo ya bu; iphe, bu ndu bu ogerenya Ízurélu bya awü-pfu eze, bu Dévidi le Héburonu; ẹphe l'iya gbaa ndzü l'iphu Chipfu; ẹphe wüa Dévidi manu g'o bürü eze ndu Ízurélu. ⁴Dévidi nowaruu ükporo apha l'apha iri teke e meru iya eze. Iphe, o noru l'aba-eze bu ükporo apha labo. ⁵Teke o bu le Héburonu be o noru l'aba-eze ndu Jiuda apha esaa l'onwa ishii. O bya anodu le Jierúsalémü bürü eze ndu Ízurélu l'ophu yele ndu Jiuda ükporo apha l'apha iri l'eto.

⁶Eze, bù Dévidi yele ndu nkiya wúru jeshia ogu lè Jierúsalem̄u, bù iya bù Jiebusu. O bùru ndu Jiebusu bē bù l'alí ono teke ono. Ndu Jiebusu ono bya asù Dévidi: “?A súru ngu l'i dū ike abata l'eka-a; mbù l'o kwa ndu atsú ìshì; mè ndu éniyeni bē a-chiphu ngu azú; mè i -byatashia.” No kèle éphe ríru lè Dévidi ta abyadú adú ike bata l'alí phe. ⁷Ole Dévidi mechaleru-a lwàta éka a kpúshiru ike, nò l'eli úbívú Zayonu, mecharu buru mkpúkpu Dévidi.

⁸Mbòku ono bē Dévidi súru: “Onye a-dú ike lwàta ndu Jiebusu bē e-tstoru òswà-mini bapfu ndu atsú ishi mè ndu éniyeni ono, dū Dévidi ashí ono.” Qo ya bù iphe ono, eepfuje sú: “Ndu atsú ishi mè ndu éniyeni ta abyadú a-bahú l'ulo.”

⁹Dévidi bya akwata unuphu l'eka ono, a kpúshiru ike ono. O woru iya gúa mkpúkpu Dévidi. O kpùa igbuló mkpúkpu ono mgburugburu. O shi l'agbarike igbuló mkpúkpu ono kpùa ya bahú l'ime. ¹⁰Dévidi nòdu aka ike ejekpoephō; kèle Chipfu; mbù Chileke, bù Okalibe-Kakóta-Ike swiru iya eswiru.

¹¹Tòbudu iya bù; Hiram, bù eze ndu Taya bya eye ndu-ozi iya g'ephe vutaru Dévidi oshi sida; bya eyekwaphò ndu kapýinta; mè ndu edoje ejá ulò; éphe tuko swíru je akpúaru Dévidi ulò. ¹²Dévidi bya amaru lè Chipfu bē mewaru gè ya nguru anguru l'abú eze ndu Ízurélu; teme lè Chipfu bē gudewaa iswi éhu ndibe iya ono, bù ndu Ízurélu palia ali-eze iya imeli.

¹³Dévidi bya alufutachaephō lè Héburonu; o lutabaa ụnwanyi, ndu ọphu abú-zidu unyomu iya lè Jierúsalem̄u; bya alùshia igwerigwe ụnwanyi. A bya nwúshibakwaru iya phò ụnwiegirima; unwoke mè ụnwanyi.

¹⁴Waa ephe ụnwiegirima, a nwúshiru iya lè Jierúsalem̄u baa: Shamuwa; mè Shobabu; mè Nétanu; mè Sólomonu; ¹⁵mè Ibuha; mè Elishuwa; mè Nefegu; mè Jiafiya; ¹⁶mè Elishama; mè Eliyada; mè Elifeletu.

Dévidi alwú-kpee ndu Filisitayinu (IIPHE 14:8-17)

¹⁷Ndu Filisitayinu bya anúmaephō l'a wúwaru Dévidi manú l'ishi g'o bùru eze ndu Ízurélu; éphe tuko zelihu; chorù Dévidi jeshia. Dévidi nùma iya; bya abahú l'eka ono, a kpúshiru ike ono. ¹⁸Ndu Filisitayinu bya bya ejerwua je edokaa onwophé; éphe dzuru nsùda Refayimu. ¹⁹Qo ya bù; Dévidi bya eje ajita Chipfu sú: “?Bù gè mu jepfu ndu Filisitayinu ogu tòo? ?Ii-woru phe-a ye mu l'eka?”

Chipfu yeeru iya ónu sú iya: “Jerø ya; lè mu e-worú-a ndu Filisitayinu óbu ye ngu l'eka.”

²⁰Qo ya bù; Dévidi jeshia mkpúkpu Belu-Perazim; je alwú-kpee phe l'eka ono. Q sú: “Oo g'ukporo-mini ekpoje-a bù gè Chipfu kpotaru ndu ohogu mu l'atatiiphu mu.” Qo ya meru g'o gude a gúa éka ono Belu-Perazim. ²¹Ndu Filisitayinu gbadochaa agwa phe l'eka ono; Dévidi yele ndu nkiya chíatakota iya túgbua.

²²E mecha; ndu Filisitayinu byakwa bya edokaa onwophé dzuru nsüda Refayimu. ²³Dévidi byakwa eje ajita Chipfu ozo; Chipfu sú iya: “Unu te eshikwa phé atatiphu nhamunha; unu shichikwaa phé okotazú; no-phee phé mgburugburu l'iphu éka ono, oshi balusamu pfugbaaru ono tsoo phé ogu. ²⁴Teke unu bebeerupho núma iphe, ada g'igiji okpa l'eli oshi balusamu ono; unu emekebe egwegwa; noo kele oq teke ono bę Chipfu vutawaru unu uze g'unu je egbushia ndu ojogu ndu Filisitayinu.” ²⁵Noo ya; Dévidi mee ya egube ono, Chipfu ziru iya ono. O shiepho lę mkpükpu Geba gbushia ndu Filisitayinu jasú lę mkpükpu Geza.

Eedobe Okpoko Ogbandzu Chileke libe Óbędu-Edomu
(*1Iphe 13:1-14; 15:1—16:3,43*)

6 ¹Dévidi byakwa akpakó-dzua ndu a hótaru lę ndu Ízuręlu. Iphe, ephe dudu bụ ükporo ụnu ụmadzu ugbo eto l'unu iri l'ise.^a ²Dévidi yele ndu nkiya l'ophu tugbua jeshia mkpükpu Belu, no l'alí Jiuda g'ephe je apalata okpoko Chileke; mbu okpoko ono, a guru ępha Chipfu, bu Okalibe-Kakota-Ike; mbu onye ono, aba-eze iya no lę mgbaka cherubimu ono. ³Ephe bya apafuta okpoko Chileke ono l'ulo Abinadabu paru tukobe l'eli ögba-kperekpere-kpere ɔphúú. Ulo Abinadabu ono tukoru l'eli úbvú. O bürü Uza waa Ahiyo, bu ụnwu Abinadabu kę nwoke bę anga ögba-kperekpere ɔphúú ono. ⁴Ephe ngarụ ögba-kperekpere ono, a tukoberu okpoko Chileke ono lufuta libe Abinadabu. Ahiyo vuru okpoko ono uze. ⁵Dévidi yee ndu Ízuręlu l'ophu tuko gude ike phé g'o ha ete ęswa l'iphu Chipfu. Ephe nođu agu ebvu; akpo ogumogu; me une; bya akú nkwa; egbu opu; akú ogelenda.

⁶Ephe rwuepho éka eechishije eswa lę balı lę Nakonu; Uza tufu éka ge ya wota okpoko Chileke ono; kele eswi, alopku ögba-kperekpere, a tukoberu iya ono bę vukotaru iphe. ⁷Chipfu tukoshi Uza ęhu-eghu iya; kele o to sođuru okpoko Chileke ono nsö. Chileke woru iya chigbua; o nwühu lę mgboru okpoko Chileke l'eka ono. ⁸Ęhu daa Dévidi kę dzü; kele oke-ęhu-eghu Chipfu dapfutaru Uza. A nođu ekuje éka ono Pérez-Uza byasú ntanü.

⁹O ya bu; ndzü Chipfu gihu Dévidi lę mboku ono; o sú: “?Denukpo g'e-me palata okpoko Chipfu-a?” ¹⁰Ophu o to vuđu Dévidi evuvu g'o palata okpoko Chipfu ono lę mkpükpu Dévidi. O patawa iya rö je edobe libe Óbędu-Edomu, bu onye Gatu. ¹¹Okpoko Chipfu ono nođo önüwa eto libe Óbędu-Edomu onye Gatu. Chipfu kebe Óbędu-Edomu waa ndibe iya l'ophu l'oma.

Eevulata okpoko Chileke lę Jierúsalemu
(*1Iphe 15:25-29*)

¹²Noo ya; a bya edooru eze, bu Dévidi sú: “Chipfu gudekwa k'okpoko Chileke-a kebewaa ndibe Óbędu-Edomu l'oma; mékpo iphemiphe, o nweru

^a **6:1** Bu iya bu 30,000 lę mbekee.

enweru.” Oo ya bụ; Dévidi teru ęswa je apafüta okpoko Chileke ono l'ibe Óbedu-Edomu; palaa lę mkpukpu Dévidi. ¹³O nodu abujeru; ndu pa okpoko Chipfu ono -tua ntokpa ishii; Dévidi egbua oke-eswi waa nweswi, ęba dę gude gweeru Chileke ngweja. ¹⁴Dévidi nmarụ ękwa ọchaa l'upfu; bya egude ike iya g'o ha ete ebvu l'iphu Chipfu. ¹⁵Noo ya; Dévidi yele ndu Ízuręlu l'ophu nodu apalata okpoko Chipfu ono; akpo okwe etso iya; bya egbu opu.

¹⁶A nodu apabata okpoko Chipfu ono lę mkpukpu Dévidi; nwada Sὸlu, ępha iya bụ Mikalu pyofu ẹnya lę windo; huma eze, bụ Dévidi g'oonmalihuje anmalihu bya ete ebvu l'iphu Chipfu; ọ nmaa ya phulaphula l'ime obu iya.

¹⁷Oo ya bụ; ęphe bya apabata okpoko Chipfu ono; woru iya dobe l'ęka rwuberu iya nü l'ime ụlo-ekwa ono, Dévidi kpöberu g'e dobe iya ono. Dévidi bya egweshia ngweja-akpo-oku; mę ngweja-ęhu-guu l'iphu Chipfu. ¹⁸Dévidi gweghechaępho ngweja-akpo-oku ono; waa ngweja-ęhu-guu ono; o gude ępha Chipfu, bụ Okalibe-Kakota-Ike goru ọnou-oma nü ndu Ízuręlu. ¹⁹Ọ bya ekeeru ndu ono ishi buredi nanụ nanụ l'ęhu l'ęhu; mę akara, e meru l'akpuru oshi detu; mę akara, e meru l'akpuru vayinu; keddzuru iya ndu Ízuręlu ono l'ophu; unwoke; mę ụnwanyi. E mechaa; ndu ono l'ophu wükashihu lashichaa ibe phę l'ęhu l'ęhu.

²⁰O be teke Dévidi larwuru; g'o goru ọnou-oma nü ndibe iya; nwada Sὸlu, bụ Mikalu gbafüta gba Dévidi ndzuta bya asụ iya: “Eze ndu Ízuręlu bvubenükakwaru onwiya ebvube ntanụ-a. Ọ gbabęchakwaru onwiya ọto l'iphu ụnwumgboko, bụ ohu ndu e jeru iya ozi; mbụ ęgube ono, iphere abvuje mkpokoro nemadzụ l'iphu; l'ögabęe onwiya ọto-a.”

²¹Dévidi sụ Mikalu: “Ọo l'iphu Chipfu be ọ bụ; mbụ onye ono, haru nna ngu mę onye ozo, shi l'ọnulo nna ngu hotachia mbędua gę mu bürü onyeishi ndu kę Chipfu ono, bụ ndu Ízuręlu; mbụ-a; mu a-nodu ete ęswa l'iphu Chipfu. ²²Mu a-kabakpokwanu eme g'o to nwedu iphe, mu bụ; eme l'owana, mu meru-a. L'ęnya nkemu be mu a-bürü onye e wozetaru alị; obenu l'ụnwumgboko ono, bụ ohu, iifuru ono be a-gbęnu akwabę mu ụbvụ.”

²³Oo ya bụ; ọphu nwada Sὸlu ono, bụ Mikalu anwütaduru nwa jasụ mboku, ọ nwühuru.

Ozi, Nétanu ezi Dévidi
(*1Iphe 17:1-15*)

7 ¹Tobudu iya bụ; ọ bya ebe teke eze bukpowaa ebubu l'ibe iya; Chipfu mewa; obu rwua ya alị; ọphu ọ tsühedu ebvu ndu ọhogu iya, nö-pheru iya mgburugburu; ²eze pfuaru onye mpfuchiru Chileke, bụ Nétanu sụ iya: “Lenu; mbędua bu l'ulo, e gude oshi sida kpua; okpoko Chileke bürü l'ulo-ekwa be ọ nö.”

³Nétanu sụ iya: “Iphe, bükpo iphe, dę ngu l'obu; tüğbua je emee ya; le Chipfu be swiru ngu eswiru.”

⁴O be l'enyashi mbóku ono; Chipfu pfuru yeru Nétanu; su iya: ⁵“Je ezia nwozi mu, bù Dévidi lè mûbe Chipfu sürü-a: ?Bù gûbedua bë bù onye a-kpuru mu ulo, mu e-buru? ⁶Eshi mbóku, mu dufutaru ndu Ízurélu l'alí Ijiputu byasú ntanú-a bë mu te ebujekwaru l'ulo. Mu shihawaa jepheta ejephe; bukpöerupho l'ulo-ékwa. ⁷L'ekameka ono, mu lè ndu Ízurélu jekotarú ono; ?o nweru teke mu jíjeru ndu-ishi ipfu Ízurélu; mbù ndu ono, mu sürü g'ephe cheje ndibe mu, bù Ízurélu g'onye eche aturu ono iphe, meru g'o gude ophu ephe akpuduru mu ulo sida?

⁸“Su nwozi mu Dévidi lè-a: ‘Mûbe Okalibe-Kakota-Ike, bù Chipfu sürü-a: Mu dufutaru ngu l'egu; éka éku ataje nri; g'i ti tsophehé aturu; g'i byachia bya abúru onye-ishi ndibe mu, bù Ízurélu. ⁹Mu shi eswijkpöeru ngu pho l'ekameka, iije; mu tuko ndu ohogu ngu g'ephe ha gbufu l'iphu ngu. Nta-a bë mu e-me épha ngu g'o paa éka g'epha ndu oke amadú, e nwegbaarú lè mgboko. ¹⁰Mu a-nü ndibe mu, bù Ízurélu alí éka phé. Éka ono ta adudu onye byaru l'a-chòbaa phé opfu ozo. Ophu ndu ejo-iphe ta abyadú emekpabaa phé éhu g'e shi emekpa phé iya lè mbù pho; ¹¹mbù g'e shi emekpa phé iya; a -gbé teke ono, mu hotaru ndu-ikpe g'ephe dua ndibe mu, bù Ízurélu ono. Mu e-mekwapho g'ogu dabuhuru gù lè ndu ohogu ngu; obu erwua ngu alí. Mûbe Chipfu bë epfukwaru ngu pho lè mu e-me g'ónulo ngu nguru anguru. ¹²Teke ndzù ngu bvuerupho; mbù i -lapfue-pho nna ngu phe; bë mu e-shi l'unwu ngu wofuta onye a-nó-chi énya ngu; mbù onye e-shi l'éhu ngu gèdegede. Mu emee g'alí-eze iya nguru anguru. ¹³O búru onye ono bë a-kpuru mûbe Chileke ulo. Mu emee g'aba-eze iya nguru anguru jasú lè tuutuutuu lè mijimimii. ¹⁴Mu a-búru nna iya; yébedua abúru nwa mu. O -mee ejo-iphe; mu egude échachi ndiphe hùá ya àhùhù; mbù chia ya échachi unwu-eliphe. ¹⁵Mu ta abyadú e-wofu n-ye-mobu mu l'éhu phé; egube ono, mu wofuru iya l'éhu Solu; mbù onye ono, mu wofuru l'iphu ngu ono. ¹⁶Onu-ulo ngu waa alí-eze ngu bë e-keru ekeru l'iphu mu jasú lè tuutuutuu lè mijimimii. Mbù-a; aba-eze ngu bë ee-me g'o nguru anguru jasú lè tuutuutuu lè mijimimii.’”

¹⁷Noo ya; Nétanu kôkotaru Dévidi iphe ono egube e pfuru iya ya; me g'o húmaru iya l'ophulunya.

Dévidi epfu anú Chileke (Iiphé 17:16-27)

¹⁸Qo ya bù; eze, bù Dévidi gbéshi bahú l'ime ulo-ékwa Chileke je anodu l'iphu Chipfu bya asú: “Gùbe Nnajiuphu, bù Chipfu; ?bù onye bë mu bù? tème onu-ulo mu ?bükwanu gunu; ke g'i wolia mu je apfùbe l'eka ha l'eli egube-a? ¹⁹Ophu ono atsudu iya gùbe Nnajiuphu, bù Chipfu l'enya; i bya atufua onu g'ónulo onye-ozi ngu a-dú l'iphu yekobefua ya. ?Bù egube ono bù g'iigudeje ehe nemadzù; gùbe Nnajiuphu, bù Chipfu? ²⁰?Bù gunu

ozo bę m bübe Dévidi e-pfubaaru ngu? I makötaru gę m bübe onye-ozi ngu gbaru; gübę Nnajjuphu, bę Chipfu. ²¹I gude k'iphe, i pfuru; waa g'q dü ngu l'obu; mee eze iphe, ha egube-a; bya emee gę m bübe onye-ozi ngu maru iya.

²²"Egube g'i habekwanu shii gübę Nnajjuphu, bę Chipfu! O tó dudu onye dü gę ngu; ophu o dudu Chileke ozo, dü nü; gbaaha gübuedua; mbü egube ono, anyi gude nchị anyi nümawa iya ono. ²³?Denukpoo ndu ozo, dubaagę ndu nkengu, bę ndu Ízuręlu; mbü oha lanu lę mgboko-a, gübę Chileke jeru je agbafuta g'ephe búru ndu nkengu; bya egude phę mee g'a maru epha ngu amaru; bya emee iphe, pagbaaru ęka; bya adu biribiri l'alı phę; l'iphu ndibe ngu ono, bę ndu ono, i gbatutaru l'eka ndu Ijiputu; tème i chikashikwaapho əhamoha ozo yele agwa, ephe agwagbaa l'iphu ndibe ngu ono? ²⁴I mewaru gę ndu nkengu, bę ndu Ízuręlu nguru anguru; búru ndu nkengu gędegede jeyewaroya; tème gübę Chipfu bya abuwari Chileke phę.

²⁵"Gübę Chipfu, bę Chileke; mekwa g'o keru; mbü ukwe-iphe ono, i kweru l'ehu m bübe onye-ozi ngu; me l'ehu onu-ulo mu ono. G'o rekwaag'i pfuru jasų lę tuutuutuu lę miiimii. Mekwaa g'i pfuru; ²⁶k'ophu epha ngu a-pa ęka apaa jasų lę tuutuutuu lę miiimii. O búru teke ono bę ndiphe a-su l'qo gübę Chipfu, bę Okalibe-Kakota-Ike bę bę Chileke kę ndu Ízuręlu! Tème onu-ulo m bübe onye-ozi ngu, bę Dévidi angukwarupho anguru l'iphu ngu.

²⁷"Eshi ophu o bę gübę Chipfu, bę Okalibe-Kakota-Ike; bya aburu Chileke kę ndu Ízuręlu bę goshiru m bübe onye-ozi ngu iphe-a su l'ii-me g'önülo mu nguru anguru; bę bę iya meru g'o gude onu dü m bübe onye-ozi ngu k'anodu epfu anu ngu. ²⁸Gübę Nnajjuphu, bę Chipfu; oo ngu bę Chileke! Opfu ngu bę bükota əkpobe-opfu. I bya ekweshia m bübe onye-ozi ngu ukwe iphe-oma, dugbaa egube-a. ²⁹G'o dunu ngu l'obu; mbü g'i goru onu-oma obu nüwaro onu-ulo onye-ozi ngu; k'ophu ephe a-nođu eje kwasera l'iphu ngu; noo kele oo gübę Nnajjuphu, bę Chipfu bę pfuru iya nü. G'önü-oma ngu ono dükwaru onu-ulo onye-ozi ngu jasų l'ojeojoje."

Ogu, Dévidi lwugbaberu (Iphe 18:1-17)

8 ¹E mecha; Dévidi bya alwü-kpee ndu Filisitayinu; mee ephe nodu iya l'eka. O nafu ndu Filisitayinu ono m kpükpu Metegama. ²Dévidi bya alwü-kpekwaapho ndu Mówabu; mee ephe zeshikota azee; kpoo onwophe giriri l'alı. O bya ewota eri, dü ogologo túa phę g'ephe ze giriri ono. Qobujeru; o -túa eri ono ugbo labo l'o woru ndu k'ono gbushikota. O bya atuta k'eto l'o dobe ndu k'ono ndzu. Oo ya bę; ndu Mówabu nodu Dévidi l'eka; bya atukwapho ętu anu iya.

³Dévidi bya alwü-kpekwaapho Hadadeza nwa Rehobu, bę eze ndu Zoba lę teke o jeru gę ya mee g'alı, noru je akpaa l'eniyimu Yufurétisu lwakota

iya l'eka. ⁴Dévidi nata iya ugbo-inya, dū ụnu labo l'ükporo iri; bya anata-kwa iya pho ndu ojogu o-je-l'okpa, dū ükporo ụnu ugbo labo l'ụnu iri.

⁵Ndu Arámu, bu lè Damasukosu byaephō g'ephe yetarụ eze ndu Zoba, bụ Hadadeza eka; Dévidi gbua phē ükporo ụnu ugbo labo l'ụnu iri l'ise.^b ⁶Dévidi bya emeta ọdu ndu ojogu l'alị ndu Arámu kę Damasukosu; harụ ndu ojogu iya chịta dobe iya. Ndu Arámu ono nodu Dévidi l'eka; atụ ụtu anụ iya. Chipfu nodu emejeephō gē Dévidi lwụ-kpee l'ekameka, o jekporor ọgu. ⁷Dévidi chikoo iphe, ndu-ozi Hadadeza egbobeje gude eze-ru onwophe ophu e gude mkpola-ododo meshia chilata lè Jierúsalemu. ⁸Dévidi shikwaphō lè mkpukpu Beta; mē lè mkpukpu Berotayi, bükota mkpukpu, nō l'eka Hadadeza; vukoo onyirubvu, hakpoo shii.

⁹Tobudu iya bụ; Toyi, bụ eze ndu Hamatu nümaephō lè Dévidi bē lwụ-kpekötawaru ndu ojogu Hadadeza; ¹⁰o ye nwa iya nwoke, ephā iya bụ Jióramu g'o je ekele eze, bụ Dévidi ekele; jaa ya ajaja; kélé ọ lwụ-kperu Hadadeza. Ọ búru iphe, kparụ iya nụ bu lè Hadadeza bē yele Toyi shi anoduje alwụ ọgu. Ọ búru iphe, Jióramu gude bya bụ ivu, e megbaaru lè mkpola-ochaa; mē mkpola-ododo; mē lonyirubvu. ¹¹Eze, bụ Dévidi woru ivu ono dobechaaru Chipfu iche; egube ono, o dobekawaru mkpola-ochaa; yee mkpola-ododo, shikota l'ohamoha, ọ lwụ-kpekötataru pho; ¹²mbụ ophu shi lè Edomu; mē Mówabu; mē kę ndu Amonu; mē ndu Fili-sitayinu; waa ndu Amaleku. Nokwaphō g'o woru iphe, ọ natarụ eze ndu Zoba, bụ Hadadeza nwa Rehobu l'ogu doberu Chipfu iche bụ ono.

¹³Dévidi bya aburu onye a maru amaru g'o shichaephō Nṣuda Únú Iwa; mbụ eka ono, ọ nō gbua ndu Edomu ükporo ụnu nemadzụ ugbo labo l'ụnu ise.^c ¹⁴Ọ bya emeshia ọdu ndu ojogu l'alị ndu Edomu l'ophu; chita ndu ojogu yekota iya. Ndu Edomu l'ophu nödükota Dévidi l'eka. Chipfu nodu emeje gē Dévidi lwụ-kpee l'ekameka, o jekporor ọgu.

¹⁵Ọ ya bụ; Dévidi búru eze ndu Ízurelu l'ophu; ekperu ndu nkiya ono l'ophu ikpe l'uzo, dū ree; mē l'uzo, pfuru oto. ¹⁶Ọ búru Jiowabu nwa Ze-ruya bē bụ onye-ishi ndu ojogu. Jiehoshafatu nwa Ahiludu búru onye akwakobeje iphe, meru ememe. ¹⁷Zadoku nwa Ahitubu; yele Ahimeleku nwa Abiyiyata búru ndu-uke Chileke; Seraya búru onye edeje ekwo. ¹⁸Benaya nwa Jiehoyada búru onye-ishi ndu Kereti waa ndu Peleti, bụ ndu anoduje eche eze nche. Unwu Dévidi unwoke búru ndu mgbazi eze.

Iphe-oma, Dévidi meru Mefibosheti

9 ¹Tobudu iya bụ; Dévidi bya ajia sụ: “?O nwekporu onye shi l'ónulo Solu, phöduru nụ gē mu gude iswi éhu Jionatanu meeru onye obu iphe-oma?”

²O nweru nwozi ndu ónu-ulo Solu, ephā iya bụ Ziba. Ephe kua ya; ọ bya l'iphu Dévidi. Eze, bụ Dévidi jia ya sụ: “?Bụ gubedua bē bụ Ziba?”

^b 8:5 Bụ iya bụ 22,000 lẹ mbekee. ^c 8:13 Bụ iya bụ 18,000, lẹ mbekee.

Ziba sụ iya: “Ọ kwa-a mube nwozi ngu be bụ iya nụ.”

³Eze jia ya sụ: “?O nwekporu onye phoduru nụ l'ọnulo Sὸlu ge mu mee-ru iya iphe-oma, shi l'eka Chileke?”

Ziba bya asụ eze: “O nweru nwa Jionatanu lanu, nōkwadu nụ, bụ onye ọkpa labo nwułhuru anwuhu.”

⁴Eze jia ya sụ: “?Bụ l'awe be o no?”

Ziba sụ l'o nōkwa l'ibe Makiya nwa Amiyelu le mkpukpu Lodeba. ⁵No iya; eze, bụ Dévidi zia g'e je Lodeba l'ibe Makiya nwa Amiyelu je eduta iya.

⁶Nwanwa Sὸlu ono, bụ Mefibosheti; nwa Jionatanu ono rwuępho l'iphu Dévidi; o daa l'alị phozeru Dévidi gude kwabę iya ùbvù. Dévidi bya ekua ya sụ: “Mefibosheti!” O za iya enu sụ: “Qo nwozi ngu be mu bụ.”

⁷Dévidi sụ iya: “Ta atsukwa ebvu; noo kèle mu e-gude iswi ęhu nna ngu, bụ Jionatanu meeru ngu iphe-oma. Alị nna ngu oche, bụ Sὸlu be mu a-nuphukota ngu azụ; teme ọ buru le teburu mu be ii-nođuje eri nri mbokumboku.”

⁸Mefibosheti phozeta l'alị sụ: “?Bụ gunu be mube nwozi ngu bükwanu ke g'i nyata odzu nkuta, dụ ge mbedula?”

⁹Qo ya bụ; eze bya ekua Ziba, bụ nwozi Sὸlu bya asụ iya: “Mu wowa-ru iphe, bụ iphe kẹ Sὸlu je akpaa le kẹ ndu ọnụ-ulo iya gedegede woru nụ nwanwa nnajuphu ngu. ¹⁰Gubedua waa ụnwu ngu; me ndu-ozu ngu be a-kojeru iya alị iya ono; kotaże nri k'ophu nri a-dürü nwanwa nnajuphu ngu. Qzo bụ le nwanwa nnajuphu ngu ono, bụ Mefibosheti be a-nođuje eri nri le teburu mbedula, bụ Dévidi.” Teke ono be Ziba nwütarу unwoke iri l'ise; bya enweru ndu-ozu ükporo.

¹¹Tobudu iya bụ; Ziba sụ eze: “Mube nwozi ngu be e-mekotaephō iphe, gube nnajuphu mu, bụ eze ziru mu ge mu mee.”

No iya; Mefibosheti riahaa nri le teburu Dévidi g'o bụ nwatibe eze.

¹²Mefibosheti be nwütarу nwata nwoke nshiji, ępha iya bụ Mayika. Ndibe Ziba l'ophu tükorus bukotaru ndu-ozu Mefibosheti. ¹³Qo ya bụ; Mefibosheti buru le Jierúsalem; kèle ọo-nođuje eri nri le teburu eze; teme ọ buru eniyenu, ọkpa labo nwułhichaaru anwuhihu.

Ogu, Dévidi yele ndu Amonu alwu (Iiphē 19:1-19)

10 ¹A nonyaa; eze ndu Amonu bya anwuhu. Nwa iya nwoke, bụ Hanunu bya aburu eze nochia ęnya iya. ²Dévidi bya epfua sụ: “Mu e-meru Hanunu nwa Nahashi ree; egube nna iya meru mbedula.” Qo ya bụ; Dévidi zia ndu-ozu g'ephe je akporu Hanunu iphu nna iya ono.

O be ge ndu-ozu Dévidi ono rwuru alị ndu Amonu; ³ndu-ishi ndu Amonu sụ Hanunu, bụ nnajuphu phe: “?Iri l'ọo ùbvù be Dévidi akwabę nna ngu egube ono meru g'o gude o zia g'a bya akporu ngu iphu nna ngu?

?Tobudu ezizi bę Dévidi ziru g'ephe nwua mkpukpu-a ngge; genwushia ya ęhu; woru iya lwua?"

⁴Oo ya bụ; Hanunu gudeshia ndu ono, Dévidi ziru ozi ono kpushichaa phę éji-agba ibe lanu ibe lanu; bya eshi lę nhamunha ike bukashia uwemgbalanu phę; nwufu phę; ephe lashia. ⁵O be teke e pfuru iya Dévidi; o zia g'a gba phę ndzuta; kele e meru phę iphe-iphere paru eka. Eze zia ozi su phę: "Unu nodu lę Jieriko jeye teke éji-agba unu erwudzu; teme unu alwatashijaro."

⁶Ndu Amonu bya amaerupho l'ephe eshiwaa tükurubaa l'imí Dévidi; ephe je ebuta ndu ojogu ndu Arámu, bu lę Betu-Rehobu; mę ndu kę Zoba. Ephe tükoru bürü ndu ojogu, eje l'okpa. Iphe, ephe tükoru du bę ükporo ụnu unwoke ugbo labo l'ụnu unwoke iri. Ephe butafya eze ndu Maka; yele ndu ojogu, du ụnu labo l'ükporo iri; bya ebutafya ndu Tobu ụnu unwoke ükporo l'iri yeru onwophę. ⁷Anuma, Dévidi anuma iya; o yefu Jiowabu yee ndu ojogu iya g'ephe ha. ⁸Ndu Amonu wufuta bya akpoo giriri k'ogu l'ipu eka eeshije abahu lę mkpukpu ono. Ndu kę Arámu pho, shi lę Zoba; mę Rehobu; mę ndu shi l'alị Tobu; waa ndu kę Maka nodu l'oma egü.

⁹Jiowabu humaephō l'e gburu iya giriri iphu l'azụ k'ogu ono; o hoko ndu Ízurelu ndu ophu kachaa amaru k'ogu chiru phę ye g'ephe kwabęru ndu kę Arámu. ¹⁰O chiru ndu ophuu dobe g'ephe nodu nwune iya, bu Abishayi l'eka kwabęru ndu kę Amonu. ¹¹Jiowabu su: "O -büru lę ndu Arámu-a lwukpeaharu mu; unu abya eyetaru mu ęka; teke o búkwanu l'ọo ndu kę Amonu lwukpeaharu unu; anyi abya eyetaru unu ęka. ¹²G'obu shihu unu ike; g'anyi lwua ogu ęhu ndibe anyi gę ndu bę mkparawa; mbu g'anyi lwua ogu l'iswi ęhu mkpukpu kę Chileke. Chipfu e-me-a iphe, du iya ree l'enya nkiya."

¹³Oo ya bụ; Jiowabu yele ndu nkiya tuko wu-pfuhaha ndu Arámu k'ogu ono; ephe ye okpa l'oso gbalaaharu iya agbala. ¹⁴Ndu kę Amonu humaephō lę ndu Arámu gbalarụ; ephebedua yefu okpa l'oso nkephę gbalaaharu Abishayi; gbaru gbaba l'ime mkpukpu phę. Oo ya bụ; Jiowabu shi l'ogu ephe lę ndu Amonu ono lwatashia Jierúsalemu.

¹⁵Ndu Arámu humaephō lę ndu Ízurelu lwu-kpewaru phę; ephe je edzukobę. ¹⁶Hadadeza zia ndu Arámu, nō l'azụ enyimu Yufurétisu; ephe bya. Shobaku, bu onye-ishı ndu ojogu Hadadeza duta phę; ephe würu laa mkpukpu Helamu. ¹⁷E pfueru iya pho Dévidi; o kpakoo ndu Ízurelu l'ophu; ephe daa azụ enyimu Jiódanu jeshia Helamu. Ndu Arámu ono kpoo giriri; tsso Dévidi phę ogu. ¹⁸Ndu Arámu ono mechaa gbaaru ndu Ízurelu oso. Dévidi gbua ndu ugbo-inya, du ụnu l'ükporo iri l'ise; bya egbua ndu ojogu o-je-l'okpa, du ükporo ụnu ise;^d bya egbutsua Shobaku, bu onye-ishı ndu ojogu phę; o nwühu l'eka ono. ¹⁹Oo ya bụ; ndu eze ono,

^d **10:18** Bu iya bụ 40,000, lę mbekee, mbu ndu ophu eje l'okpa.

ephe lē Hadadeza shi tuko nmagba bürü nanu ono hūmaephō lē ndu Ízurēlu lwu-kpewaru phe; ephe je; ephe lē ndu Ízurēlu doshia; ephe nodu ndu Ízurēlu l'eka. Ndu Arámu tsúahaa ebvu jíka eyetaru ndu Amónu eka ozo.

Dévidi anata Uráya nyee ya

11 ¹O be lē mini-odu; mbu teke ndu eze ejeje ogu; Dévidi bya ezia Jiowabu yele ndu-ozi iya; mē ndu Ízurēlu l'ophu; ephe je emebyishia ndu Amónu; kephee mkpukpu Raba. Dévidi l'onwiya nödukwanu lē Jierúsalem̄u.

²O be l'uzenyashi ujiku lanu; Dévidi gbeshi l'iphe-azee ya gē ya kpaphe akpaphe l'eli ulo ibe-eze iya. Q nodu l'eli eka ono tufu enya hūma nwanyi, awu éhu. Nwanyi ono nodu amashikpoo mma ike. ³Qo ya bu; Dévidi zia nemadz̄u g'o je akpaaru iya ishi onye nwanyi ono bu. Onye o ziru sū iya: "O kwa Batusheba, bu nwada Eliyamu. Q bu nyee Uráya, bu onye Hetu." ⁴Dévidi bya eye ndu-ozi iya g'ephe je edutaru iya ya. Batusheba byaephō; Dévidi duta iya; yee ya kwaa. Q bürü teke ono bē Batusheba fūtaerupho l'eme nsø aswafu ntürwu, eemeje mē nwanyi nō-ghechaa nsø nwanyi. E mechaas nwanyi ono tūgbua lashia. ⁵Nwanyi ono bya atsuta ime; bya ezia Dévidi sū iya lē ya dükwa ime.

⁶Qo ya bu; Dévidi bya ezia Jiowabu sū iya g'o ziaru iya Uráya, bu onye Hetu g'o lwa. Jiowabu bya ezia Uráya g'o je aza Dévidi énu. ⁷Uráya bya abyapfuta iya; Dévidi jia ya aji Jiowabu; mē ndu ojogu iya; mē g'ogu eje ala. ⁸Qo ya bu; Dévidi bya asu Uráya: "Lashijaro ibe ngu je atuta unme." Qo ya bu; Uráya bya agbeshi l'ibe eze tūgbushia. Eze gweru iphe nū g'e wolaaru iya unuphu. ⁹Obenu lē Uráya bē mechaarū kwaal l'önü-abata ibe eze. Ephe lē ndu ejeru nnajiphū iya ozi tuko zee l'eka ono. Ophu o larwueduru unuphu ibe iya. ¹⁰A bya epfuaru Dévidi lē Uráya ta laekwaru unuphu. Q bya ajia ya sū: "?To búnaa eka du enya bē i shi lwa nta? Bu gunu meru iphe i ti larwuduru unuphu?"

¹¹Uráya sū Dévidi: "Okpoko Chipfu; mē ndu Ízurēlu; mē ndu Jiuda; mē nnajiphū mu, bu Jiowabu; mē ndu-ozi iya phē bē tükoru wūshi l'egu ogu. ?Denu g'ee-shi gē mbédúa lashia unuphu je eria; ngua; mu lē nyee mu akwaa? Eshinu i nō ndz̄u g'i nō iya-a bē mu ta abyakwa e-me nno!"

¹²Tobudu iya bu; Dévidi sū iya: "Nō-gbufuwaro ntanu-a; o -rwua echelle mu aha ngu g'i laphushia azu." Qo ya bu; Uráya nō lē Jierúsalem̄u mbóku ono; waa echelle iya. ¹³Dévidi bya ekua ya; o bya; yele iya tuko ria ngua. Dévidi kwatakpo cheshia ya mee ike. E mechaela; o rwua l'enyaishi; Uráya gbeshikwa je azee l'eka o ze ünyaphu iya; ephe lē ndu ejeru nnajiphū iya ozi; ophu o to laduru ibe iya.

¹⁴O be l'utsu; Dévidi deeru Jiowabu ékwo-ozi; woru nū Uráya g'o nū iya. ¹⁵O deru l'ekwo-ozi ono sū: "Duru Uráya ye l'atatiphu eka ogu

kachaa ekpohu oku. I -ducharu iya ye; unu alaphu azu g'e meka ya iphe; g'o nwūhu." ¹⁶E mechaa; ọ buru teke Jiowabu chíru ndu ojogu iya gbaa mkpükpu ono mgburugburu bẹ o duru Uráya ye l'eka ọ maru l'ọqo eka ono bẹ ndu ọhogu iya phẹ, ike kachaa adudu nọ. ¹⁷Ndu mkpükpu ono wüftaephō jepfu Jiowabu phē ogu; a haru ndu ojogu Dévidi gbushia. Uráya, bụ onye Hetu yíru lẹ ndu nwūhuru nụ.

¹⁸Jiowabu bya ezia ozi kóoru Dévidi g'ogu ono gude jee. ¹⁹Jiowabu pfuaru onye ono, o ziru sụ iya: "I -doghechaerupho eze g'ogu obu jeru la; ²⁰bẹ ọ -buru l'ehu-eghu byaru iya l'ehu; ọ -jiahaa ngu sụ: 'Denu g'o gude unu je anodunuka mkpükpu obu ntse alwú ogu? ?Unu ta amahaada l'ephe a-gbẹ l'eli igbuló agba apfū? ²¹?Bunaa onye bẹ gburu Abiméléku nwa Jierubeshetu? ?Tọ bunaa nwanyi, nọ l'eli igbuló mkpükpu Tebezu gude mkpuma, eegudeje egwe nri tugbua ya; ọ nwūhu? ?Denu g'o gude unu je anodunuka igbuló obu ntse?' Sụ-a; ọ -buru l'o jiru ngu egube ono; sụ iya lẹ nwozi iya, bụ Uráya onye Hetu bẹ nwūhufukwarupho ya."

²²Nwozi ono tugbua jeshia. O jerwu je atuko iphe, Jiowabu ziru iya zikota Dévidi. ²³Nwozi ono sụ iya: "Ndu ono bẹ nabarụ anyi eka; würü wü-pfuta anyi ogu l'oma egwu. Ole anyi chí-phuru phē azu jeye anyi rwua l'ọnụ eka eeshije abahụ lẹ mkpükpu phē. ²⁴O ya bụ; ndu chí arwa nodu l'eli igbuló atụ ndu-ozu ngu arwa. Ephe haru tụ-gbushia ndu-ozu gübē eze. Ozo bụ lẹ nwozi ngu, bụ Uráya onye Hetu yíkwapho lẹ ndu nwūhuru nụ."

²⁵Dévidi bya ezia nwozi ono; sụ iya: "Iphe, ii-pfurụ nụ Jiowabu bụ lẹ mu sụru g'ehu be jekwa unu arwüşihu; noo kele ọ gę nkogo taru ishi onye lanu bụ g'oo-ta k'onye ozo. Unu kukebekwa ehụ ts oo mkpükpu ono ogu; lwụa phē lwụta. Je epfuaru Jiowabu egube ono gude mee g'obu shi-hu iya ike."

²⁶Nyee Uráya nümaephō lẹ ji iya nwūhuwaru; o raa ekwa iya. ²⁷Batasheba raghechaephō ekwa ono egube araje iya; Dévidi je eduta iya lüahaa. Ọ nwūarụ iya nwa nwoke. Ole iphe ono, Dévidi meru ono dụ Chi-pfū ejí.

Nétanu abarụ Dévidi mba k'ejio-iphe, o meru

12 ¹Tobudu iya bụ; Chipfu bya ezia Nétanu g'o je ibe Dévidi. Nétanu jerwu bya asụ iya: "O nweru unwoke labo, bu lẹ mkpükpu lanu. Onye lanu bẹ nweru iphe; onye ophuu bürü onye ükpa. ²Onye k'ono nweru iphe ono bẹ kwatakpooru nweru aturu waa eswi, paru eka apaa. ³Obenu l'onye ükpa pho te enwedu iphe, o nweru; gbahaa nwada aturu, ọ zutaru azuta; chee ya jasụ ọ nodu yele ụnwegirima ibe iya l'eka vuta. Nwoke ono yele aturu iya ono nodu anoduje erigba nri; tuko angu mini l'okoro lanu; mbụ je akpachaa k'ophu bụ l'oohejeru nwaturu ono eheru l'o ku mgbenya. Aturu ono nodu onoduu nwada iya. ⁴Tobudu iya bụ; ębaya byaru nwoke ono, nweru iphe ono; ọ haa akpụta aturu iya ono nanu; ọzoo eswi iya pho

nanụ gbua gude shiaru onye byaru ibe iya nri; o gbe-chia je akpụta nwada aturu k'onye ụkpa pho gbua gude shiaru onye byaru nü ono nri.”

⁵Dévidi voru ọku wụa ẹhu l'opfu ẹhu onye ono; bya asụ Nétanu: “Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a bę iphe, gbaru onye meru ęgube iphe ono bę bükwa anwụlhu! ⁶O pfufutaje ụgwo aturu ono ugbo eno; eshinu o meru ęgube iphe ono; ọphu imemini onye ụkpa ono adụdu iya.”

⁷Tobudu iya bụ; Nétanu sụnu Dévidi: “Oo gubedua bụ onye ọbu! Chipfu, bụ Chileke kę Ízurelu pfuru sụa: ‘Mu wụru ngu manụ l'ishi g'i bụru eze, ndu Ízurelu. Mu byakwapho anafuta ngu l'eka Solu. ⁸Mu woru ụlo Solu, bụ nnajịuphu ngu ye ngu l'eka; wochaaru unyomu iya ye ngu l'eka. Mu woru alị-eze ndu Ízurelu; mę kę Jiuda woru ye ngu l'eka. Mbụ; o -bụru l'iphemi-phe ono bę pehuru nü; bę mu gege eyekwabakporu ngu iya iphe. ⁹?Denu g'o gude; o bụru Opfu Chipfu bę i kpọru ębo l'afụ; shi nno mee iphe, dụ iya ejị l'enya? I gude ogu-echi gbua Uráya onye Hetu; duta nyee ya lụahaa. O bụru ogu-echi ndu Amọnu bę i gude gbua ya. ¹⁰Iphe, ii-maru bụ l'egbu ọchi ta abyadụ abvụ abvụbvu l'ibe ngu jasuru asuru; noo kele o to nwedu iphe, i guberu mu; tème i nata Uráya, bụ onye Hetu nyee ya lụahaa.’

¹¹“Chipfu suru-a: ‘Mu e-shi l'ibe ngu vofuta ejio-iphe kpube ngu l'ehu. Ii-nodu rakafụ enya; mu anashịa ngu unyomu ngu phę woru nü onye ozo; mbụ l'oo-jepfu unyomu ngu phę ono l'echilabø eswe ọchaa. ¹²I meru nkengu lę mpya; ole mu e-mekwanụ ngu nkengu l'atatiphu ndu Ízurelu l'ophu; l'echilabø eswe ọchaa.’”

¹³Dévidi sụ Nétanu: “Mu meswekwari Chipfu.”

Nétanu sụ iya: “Chipfu gụwaru ngu nvụ l'iphe-eji, i meru ono. I tịi nwụhudu. ¹⁴Obenu l'eshinu ndu ọhogu Chipfu gudewaa iphe-a, i meru-a epfubyishi iya; bę nwata ono, a nwụru ngu ono ta adzukwaru ndzụ. ¹⁵E mechaa; Nétanu tüğbua; o bụru iya ala unuphu.

Anwụlhu nwatibe Dévidi ono

Tobudu iya bụ; Chipfu danaa nwata ono ẹka kę njọ; mbụ nwata ono, nyee Uráya nwụtaru ono. Iphe-ememe züpyabe nwata ono. ¹⁶Dévidi rwoahaa Chileke l'iswi ẹhu nwata ono. O swia egu; bahụ l'ime ụlo iya je azékota l'alị l'enyaashi ono l'ophu. ¹⁷Ndu bụ ọgerenya l'ibe iya bya apfụ-kube iya g'ephe kpụlia ya l'oma alị ono, o zę ono; ọphu o to kwedu; tème ọphu o kwekwapho tsoru phę ria nri. ¹⁸O be lę mbọku k'ęsaa; nwata ono nwụlhu. Ndu ozi Dévidi nodu atsụ ebvu g'ephe e-me pfuaru iya lę nwata ono nwụhuwaru; kele ẹphe suru: “Teke nwata ono nökawadu ndzụ bę anyi pfuru yeru Dévidi; ọphu o to ngaduru anyi nchị. ?Denu g'anyi e-shi pfuaru iya lę nwata ọbu nwụhuwaru? Oo-mekakwa onwiya iphe.”

¹⁹Dévidi bya ahụma gę ndu-ozi iya achị-phe nwirinwiri l'ime onwophe; o rwua ya l'ehu lę nwata ono bę nwụhuwaru nü. O jia phę sụ: “?Nwata ọbu nwụhuwaru tọo?”

Ephe sụ iya: “Ee; o nwụihuakwari.”

²⁰Qo ya bụ; Dévidi bya agbeshi l'omali eka ọ ze ono je awụa eħu; nyia manụ. Ọ bya agbanwee uwe iya bahụ l'ime uto Chipfu je abaaṛu iya ejá. O mechaa nno bya alashia ibe iya. Ọ larwua bya asụ g'a nụ iya nri ge ya ria. A nụ iya ya; o ria. ²¹Ndu ozi iya bya ajia ya; sụ: “?Denu g'o gude i nodu emee egube umere owa-a? Teke nwata ono nokwadu ndzụ be i shi akwa ekwa; aswị ego. Ọ bụ-chiaru nta-a, o nwụihuwaru-a be i gbeshiru ria nri!”

²²Dévidi sụ phe: “Mu shi akwa ekwa; aswị ego teke nwata ono shi nodukwadu ndzụ; kele mu rịru sụ: “?Bụ onye maru mẹ Chipfu e-meru mu eze-iphe-oma dobe nwata ono ndzụ?” ²³Ole nta-a g'o nwụihuwaru-a; ?bụ gunu be mu a-nodu aswị-doru ego? ?Mu a-dụ ike wophuta iya azu ozo tọo? Mu e-mechaa jepfu iya; ole yebedu ta alwaedü azu alwapfuta mu ozo.”

Anwụnwu Sólomonu

²⁴Qo ya bụ; Dévidi bya adụa nyee ya, bụ Batusheba obu. Ọ bya ala-pu iya; yee ya kwa. Ọ nwụaru iya nwa nwoke. Dévidi gụa nwata ono Sólomonu. Chipfu yee nwata ono obu. ²⁵Chipfu gude kẹ n-yemobu ono, o yeru iya ono zia onye mpfuchiru iya, bụ Nétanu g'o je agua ya Jiediday, bụ iya bụ “onye Chipfu yeru obu.”

Jiowabu alwụta mkpükpu Raba (1Iphe 20:1-3)

²⁶No iya; Jiowabu je etsoo mkpükpu Raba ọgu. Mkpükpu ono dụ l'alị ndu Amọnụ. Ọ lwụa ya lwụta eka onye eze phe bu. ²⁷Jiowabu bya ezia ndu-ozi iya g'e je ezia Dévidi ozi; sụ iya-a: “Mu tsoakwaru mkpükpu Raba ọgu; natachawa phe eka ephe shi angu mini. ²⁸Qo ya bụ; kpakoo ndu ojogu ọphu phoduru nụ bya ekepheta mkpükpu ono; nata iya; teke mu a-gbę nata iya; e woru ẹpha mu gụa mkpükpu ono.” ²⁹Qo ya bụ; Dévidi bya akpakoo ndu ojogu ono g'ephe ha; bya achịru phe jeshia mkpükpu Raba. O -rwua; bya abapfu phe ọgu; lwụta mkpükpu ono. ³⁰O kputa eze phe okpueze, o kpu l'ishi. Erwa mkpola-ododo, e gude mee okpu-eze ono be dụ talentu lanu. Ọ bụru mkpuma, vu oke aswa be nọ iya nụ. E woru okpu-eze ono kpube Dévidi l'ishi. Dévidi kwatakwapo ọkwata, paru eka le mkpükpu ono. ³¹O rwukoo ndu mkpükpu ono dobe g'ephe gudeje soya; yele ikworo-ígwè; waa ogbunku jeha ozi; bya eye phe g'ephe yoje ejá uto. Ọ bụru egube ono be o mekotaru mkpükpu, nökota l'alị ndu Amọnụ l'ophu. E mechaa; Dévidi yele ndu ojogu iya l'ophu laphushia azu le Jierúsalemu.

Amunonu emerwụ nwanna iya, bụ Tama

13 ¹Abusalomu; nwa Dévidi nweru nwune nwanyị, ama mma, ẹpha iya bụ Tama. A nonyaa; nwa nwoke Dévidi ozo, aza Amunonu

bya eyee Tama obu. ²Ehu gbangahụ Amunonu k'ophu o bụwaro iphe-ememe zupyabe iya lę k'opfu ehu nwanna iya ono, bụ Tama. O bụru iphe, nyiberu Amunonu g'oo-shi gę ya kpabata iya; kélé Tama bụ nwamgboko, yęe nwoke ta akwajeduru. ³Noo ya; Amunonu ono bę nweru ḥonyà, epha iya bụ Jionadabu nwa Shimeya; mbụ nwa nwune Dévidi. Jionadabu ono bụ onye eregede. ⁴O bya ajia Amunonu sụ: “?Bụ gunu kparụ iphe, o bụ nnata gübę nwatibe eze abujeru ụtsu g'utsu; l'i nwüpyashihu egube-a? ?Tịj kadụru mu iphe ọbu?”

Amunonu sụ iya: “Mu yeru Tama obu; mbụ nwune Abusalomu, bụ nwanna mu ono.”

⁵Jionadabu sụ iya: “Je azę azęe l'iphe-azęe ngu; mekiritaru g'iphe-eme-me eme ngu. Nna ngu -byaē ngu pho ajiji; sụ iya l'ijirwo iya g'ọ haa Tama, bụ nwanna ngu nwanyị g'ọ bya anụ ngu nri g'i ria. G'ọ nodukwanu ngu l'iphu mee nri ọbu gude eka iya nụ ngu iya g'i ria.” ⁶Oo ya bụ; Amunonu kwe je azęe g'onye iphe-eme-me eme.

Eze byaẹ̄ ya pho ajiji; Amunonu sụ iya: “Jiko gę nwanna mu nwanyị, bụ Tama byanụ bya anǫdu mu l'iphu ghee akara nụ mu gę mu taa.”

⁷Tobudu iya bụ; Dévidi zia g'e zia Tama l'eka o nọ l'unuphu; sụ iya g'ọ tugbua je l'ulo nwanna iya, bụ Amunonu je emeeru iya nri. ⁸Tama bya atugbua jeshia l'ulo nwanna iya Amunonu; o rwua; Amunonu zę azęe. Tama bya ekpota ukpokutu iphe, eegudeje eme akara bya agwókobe iya gude mee akara l'iphu iya; bya eworu iya ghee egheghe. ⁹O bya achị-ru akara ono ye lę gbamugbamụ woru nụ iya. O jíka iya eriri. Amunonu sụ: “Karụ onyenonu g'ọ lufukota l'eka-a!” Onyenonu bya atuko lufuchaa. ¹⁰Oo ya bụ; Amunonu bya asụ Tama: “Wobata nri ọbu l'ime mkpuru gude eka ngu nuje mu iya gę mu ria.” Oo ya bụ; Tama pata akara ono, o gheru ono wojeshiaru nwanna iya, bụ Amunonu l'ime mkpuru iya. ¹¹Tama bya ewoerupho nri ono nụ iya g'o ria; Amunonu zükobe iya sụ iya: “Bya gę mu lę ngu kwaa; nwanna mu.”

¹²Tama sụ iya: “Waawakwa; nwanna mu! Te egudekwa mu k'ike! E te emejekwa egube iphe ono l'alí Ízurelu! Ophu te emekwa ebyi ọwana. ¹³A -bya l'ehu nkemu; ?bụ aweya bę mu a-parụ egube iphe-iphere owa je? Teme gübuedua l'onwongu bę a-yıkwaru lę ndu emeshi eswe ike l'alí Ízurelu. Jiko pfunuru yeru eze; o too jikadu g'i ti lụ mu.” ¹⁴O pfua nta; pfua imo; ophu Amunonu angaduru iya nchi; o gude iya jepfu k'ike; kélé o ka iya okpehu.

¹⁵E mechaa; Tama bya adụ Amunonu ashị k'ophu parụ eka apaa. Ashị, o dụ iya bya aka shii; e me lę g'o shi yeberu iya obu. Amunonu bya asụ iya: “Gbeshi tugbua lashịa!”

¹⁶Tama jíka; sụ iya: “Waawaa! Achịchi ọwa-a, ijičhi mu gę mu lufu-a kabakwa ejị; eme l'ophu i mewaru mu.” Ophu Amunonu angaduru iya rọ nchi. ¹⁷O kua onye-ozi iya, eyetajeru iya eka sụ iya: “Kpufuru mu

nwanyi-a l'iphu; guburu iya ye l'etezi; swo-chia iphe lę mgbo!”¹⁸ Oo ya bụ; nwozi iya ono nwufu iya; guburu iya ye l'etezi swobe iphe lę mgbo ono. Tama bę yeru ἡγερο uwe mgbalanụ, nweru ἡeka ogologo; kelle oo ἡegube uwe ono bę ụnwada eze ndu ọphu bụkwadu ụnwumgboko, nwoke teke ejepfuswee eyeje.¹⁹ Tama kpota ntụ kpube onwiya l'ishi; woru ἡeguror uwe mgbalanụ ono, o ye ono gbajashja. O chịru ἡeka kwẹe l'ishi; rarụ ekwa lashja.

²⁰ Nwune iya, bụ Abusalomu húma iya bya ajia ya sụ: “?O dụ gę nwanna ngu, bụ Amunonu mebyiwaru ngu? Noduro nwadoo nwune mu. Oo nwanna ngu bę o bụ; te ejekwa evuru iphe ono l'obu.” Oo ya bụ; Tama je ebura l'ibe nwune iya Abusalomu nödu bürü nwanyi, e bufuru ebufu.

²¹ Eze Dévidi nümaephō iphe nwüru nü; ehu ghushiahaa ya eghu ike.
²² Abusalomu gbaa nkuchi; ọphu o pfujeduru opfu ọma; ọzoo ejo opfu yerru Amunonu. Amunonu dụ iya ashị; kelle o guderu nwune iya nwanyi, bụ Tama jepfu k'ike.

Abusalomu egbu Amunonu

²³ A bya anochaa apha labo lę teke ndu ebushijeru Abusalomu aturu iya ejí no lę mkpukpu Belu-Hazo, no-kube oke alị ndu Ifuremu; Abusalomu zia iphe, bụ unwoke, eze nwüru nzi g'ephe byakotaru iya lę nri.²⁴ Abusalomu jepfu eze l'onwiya je asụ iya: “Mube nwozi ngu bę ndu ebushije aturu ejí byakwaru ozi. Mu nödu arwọ gübę eze gę gụ lę ndu-ozi ngu tsonoru mu je ἡeka ono.”

²⁵ Eze sụ iya: “Waawaa; nwa mu. Anyi ta atükodu abya; kelle anyi a-byaa aburu ivu-erwa dürü ngu.” O rwọ ya nta-a rwọ imo; ọphu o to kwedu lę ya e-je. O bürü ọnu-oma bę o goru nü iya.

²⁶ Abusalomu bya asụ iya: “O -bürü l'i tịj byadu; jiko gę nwanna mu Amunonu tsonürü anyi je!”

Eze jia ya; sụ: “?Bụ kę gunu bę oo-gude tsoru unu je?”²⁷ Abusalomu rwoshiahaa ya ike; o kweta gę Amunonu yele ụnwu eze Dévidi ndu k'ophuu tsokotaru iya je.

²⁸ Noo ya; Abusalomu bya akaru ndu-ozi iya; sụ phę: “Unu tònwbube ἡenya maru teke Amunonu nguwari mée; o nödu atsụ iya atsutsu. Mu -sụ unu g'unu chitsua Amunonu; unu woru iya chigbua. Unu ta atsükwa ebvu. Oo mbédúa ziru iya unu. Unu shihu obu ike; mee ọkpehu!”²⁹ Ndu ozi Abusalomu mee Amunonu iphe, o ziru g'ephe mee ya. Oo ya bụ; unwoke, eze nwüshiru ono wü-lihu; onyenonu pfukotachaa ịnyia-mulu iya; gbalaa.

³⁰ Ephe nödukwaduro l'uzo; ozi gbe rwuwanụ Dévidi nchị lę Abusalomu gbusikötawaru unwoke, eze nwüru; l'o to nwedu onye ọphu phoduru nü.³¹ Eze zilihu; ye ἡeka l'uwe iya gbajashja. O gwòdoshihu l'alị. Ndu ozi iya pfu-kube iya l'eka ono tuko uwe phę gbajashikwaapho.³² Jionadabu;

nwa Shimeya; mbụ nwa nwune Dévidi bya asụ: "Nnajjuphu mu; ba arishi l'ụnwu-eze bę e gbushikötawaru. Oo Amunonu kpoloko bę nwụhuru nụ. Oo iphe Abusalomu shihawaa rịta k'ememe e -shi mboku ono, Amunonu guderu nwune iya nwanyị, bụ Tama k'ehuka jepfu pho. ³³Su-a; gę nnajjuphu mu, bụ eze ba chishiru uche ye l'a sụru l'ụnwu-eze nwüşihu-kotawaru. Oo Amunonu kpoloko bę nwụhuru nụ."

³⁴E mechaa; Abusalomu ye ọkpa l'oso gbala.

Oo ya bụ; nwoke, echeje nche palia ẹnya hụma ikpoto ndu nō lę gboror l'uzo azu iya; g'ephe shi l'aguga úbvú eje aby. ³⁵Jionadabu bya asụ eze: "Lenu; ụnwu gube eze alwaakwa. Oo ępho gę mube nwozi ngu pfuru bụ g'o nwüru." ³⁶Oo ya bụ; epfughe, oopfughe nno; ụnwu-eze ono wubata; chiahaa mkpu ékwa. Eze yele ndu-ozi iya g'ephe ha tuko chiswee ékwa; rashikpoo ya ike.

³⁷Abusalomu gbalaa lapfushia Talumai; nwa Amihudu; mbụ eze ndu Geshu. Dévidi nodu anoduje ara ékwa nwa iya ono mbökumboku. ³⁸Abusalomu gbaru laa Geshu ono je anoo apha eto l'eka ono. ³⁹A nonyaa; ogoroko Abusalomu bya adushia eze, bụ Dévidi ike; kélé a dütawaru iya lę k'anwụhu Amunonu.

Abusalomu alwaphuta azu lę Jierúsalem̄u

14 ¹Noo ya; Jiowabu; nwa Zeruya bya amaru l'oghoroko Abusalomu bę dushi eze ike. ²Oo ya bụ; o bya eye nemadzụ g'o je mkpukpu Tekowa je ekuaru iya nwanyị, maru iphe l'eka ono; su iya: "Mekiritaru g'i bụ onye nō laphụ. Yee uwe onye nō laphụ. Ta anyikwa manụ mbeleke. Mekpoephe g'i bụ nwanyị, shi teke dù ẹnya noduta laphụ onye nwụhuru anwụhu. ³L'i jepfu eze je epfuaru iya egube ono." Oo ya bụ; Jiowabu bya ezikota iya iphe oo-pfu.

⁴Nwanyị Tekowa ono bya ejepfu eze gę ya pfuru yeru iya; bya addaa kpurumu l'iphu iya; woru iphu kpube l'alị gude kwabę iya ûbvü. Oo bya asụ eze: "Gube eze; jiko yenuru mu eka!"

⁵Eze jia ya su: "?Bụ gụnu bę atsụ ngu l'ehu?"

O su iya: "Mu bụ nwanyị, ji iya anodue; mbụ lę ji mu nwụhuwaru. ⁶Mube nwozi ngu nwanyị buru unwoke labo bę mu nwütar. Su-a; ęphe-nebo wata alwu ọgu l'egbudu; ọphu o dudu onye nō l'eka ono; k'ophu e gbokaharu phę. Onye lanụ chita ibe iya tụa; woru iya chigbua. ⁷Noo ya; ndibe anyi l'ophu wu-lihu ripyabę mube nwozi ngu nwanyị su mu gę mu kpufutafuaru phę onye ọphuu chigburu nwune iya nwoke pho g'ephe gbua gude gwata ụgwo ọchi nwune iya nwoke ono, o gburu ono; mbụ l'ephe e-wofufua ndzụ onye ọphu e-ri iphe nna phę. Su-a; ęphe eshi nno menyia nwa akpuru icheku-oku lanụ ono, mu tögboru ono; mbụ mee g'epha ji mu mę awa iya chihu l'eliphe-a."

⁸Eze bya asụ nwanyị ono: "Tugbua lashia ibe ngu; gę mu bya aturu ekemu nụ phę l'opfu ęhu ngu."

⁹Nwanyị Tekowa ono bya asụ iya: “Gübę nnajịuphu mu, bụ eze; g'uta, e gege ata ngu tukokwaru mu l'ishi; mè l'ishi ọnu-ulo nna mu. G'o to dù-kwaro onye eje ata eze; yee aba-eze iya ụta.”

¹⁰Eze sụ iya: “O -nwekpowaru onye jeru ngu epfuru; duta iya byapfuta mu; g'onye ọbu aha ngu epfuchi nchị.”

¹¹O ya bụ; nwanyị ono sụ: “Jiko gübę eze kpó-kunu Chipfu, bụ Chileke ngu; k'ophu onye ọ du l'eka; mbụ agwata ụgwo ọchi ono a-ha egbu nwa mu nwoke ono.”

Eze sụ iya: “Eshinu Chipfu nō ndzụ g'o nō iya-a bę ęgbushi, nō nwa ngu l'ishi ta abyakwa erifu mè nanụ daa l'alị.”

¹²Noo ya; nwanyị ono sụ: “Gę mube nwozi ngu nwanyị pfufunaaru akpuru opfu lanụ yeru gübę nnajịuphu mu, bụ eze.”

Ọ sụ iya: “Pfukpøroro ya.”

¹³Nwanyị ono sụ iya: “?Denu g'o gude gübę eze mee ndibe Chileke ęgube ejo-iphe ọwa-a? ?T'ọ bụdu ikpe bę gübę eze anma onwongu l'iphe ono, iipfu nta-a ono; kèle nwa ngu pho, a chifuru achifu pho bę gübę eze teke eduphutadụ azụ. ¹⁴G'anyi ha nwuhufutaje anwụhu. Anyi du gę mini, wụshihuru l'alị, te nweedu g'ee-shi kukobę iya l'iphe ọzobaa. O to nwedu onye Chileke gufuru anwụhu l'ehu iya. O chia iphe, oomeje bụ l'oocho-je ụzo, ee-shi g'onye a chifuru achifu lwaphuta azụ lwapfuta iya. ¹⁵Sụ-a; mu byaru gę mu pfuaru iya gübę nnajịuphu mu, bụ eze; kèle ndiphe me-waru ndzụ nodu agụ mu. Mube nwozi ngu nwanyị rịa sụ lę mu e-pfuru yeru gübę eze; ?a maru; ?l'i-meru nwozi ngu iphe, oo rwọ ngu. ¹⁶Mbụ; ?a maru gübę eze a-numa opfu mu nafuta mube nwozi ngu l'eka nwoke ono, acho ụzo, oo-shi gbua mu lę nwa mu; nafụ anyi okiphe, Chileke nṣụ anyi ono? ¹⁷O ya bụ; mube nwozi ngu nwanyị pfua sụ: ‘Jiko g'opfu gübę nnajịuphu mu, bụ eze mekwaa gę meji nmapfuru mu’; noo kèle nnajịuphu mu, bụ eze du g'ojozi Chileke, amajeru iphe, du ree waa iphe, du ejị. Ge Chipfu, bụ Chileke ngu swikwaru ngu eswiru.”

¹⁸O ya bụ; eze bya ajia nwanyị ono sụ: “Ta awachikwaru mu iphe-a, mu eme gę mu jia ngu-a awachi.”

Nwanyị ono sụ iya: “Jinaa mu iphe ọbu; gube nnajịuphu mu, bụ eze.”

¹⁹Eze bya ajia ya sụ: “?Eka Jiowabu du l'iphemiphe-a, iipfu-a töö?”

Nwanyị ono sụ iya: “Gübę nnajịuphu mu, bụ eze; eshinu i nō ndzụ g'i nō iya-a ?bụ onye bę a-lokata iphe, gübę nnajịuphu mu, bụ eze pfuru shia ękutara; ọzoo loru laa l'ekicha? Ee; oo nwozi ngu Jiowabu bę bụ onye ziru gę mu mee iphe-a; o bụkwaru iya pho bę sụru gę mu pfua gę mu epfua. ²⁰Oo nwozi ngu, bụ Jiowabu bę meru iphemiphe ono; k'ophu ọno-du-a, a nō nta-a l'a-gbanwe. Gübę nnajịuphu bę maru mmamiphe g'ojozi Chileke; k'ophu bụ l'i makotaru iphemiphe, eme lę mgboko-a.”

²¹No iya; eze bya asụ Jiowabu: “Ọ du ree; mu e-me iphe ono. Tugbua je edulata nwokorɔbya ono, bụ Abusalomu.”

²² Jiowabu daa kpurumu woru iphu kpube l'ali gude kwabé iya ùbvù; bya etua eze ephá. O pfua sú: "Ntanú-a bē m̄be nwozi ngu marwetaru lè mu dū ḡube nnajíuphu mu, b̄u eze l'obu; noo kele i meru mu iphe, mu pfuru g'i meeru mu." ²³O ya b̄u; Jiowabu t̄ugbua jeshia mkpukpu Geshu je eduphuta Abúsalomu azú lè Jierúsalemu. ²⁴Ole eze súkwanuru g'o je-kwapho ebura l'ulo éka iya; g'o t̄o h̄umakwa iya enya. Noo ya; Abúsalomu je ebura l'ulo nkiya; ophu o t̄o h̄umajeduru eze atatiphu.

Jiowabu edoshiru Abúsalomu yé Dévidi opfu

²⁵L'ali Ízurélu mgburugburu bē o t̄o dudu nwoke ozo, a jaberu ajaja kē mma, ooma g'a ja Abúsalomu. E -shi l'ishi jasú l'qbochi-okpa bē o t̄o dudu eka iphe, takuru iya l'ehu. ²⁶O nodu abujeru; o -kpúshia egbushi, dū iya l'ishi; kele ookpuje iya aphagapha m'o nyijee ya pho ेrwa; l'o wota iya t̄ua atütù maru g'onyita-be ेrwa. ेrwa egbushi iya b̄uru shékelu ükporo iri be ọbujeru; mē e -gude iphe, ndu eze egudeje atù ेrwa iphe t̄ua ya. ²⁷Unwegirima unwoke éto; waa nwata nwanyi lanu bē Abúsalomu nwütaru. Əpha nwa iya nwanyi ono b̄u Tama; o b̄uru nwanyi, ama mma.

²⁸Abúsalomu bua apha labo lè Jierúsalemu; ophu o t̄o h̄umajeduru eze iphu. ²⁹O ya bu; Abúsalomu zia g'e ziaru iya Jiowabu g'o bya ḡe ya zia ya ibe eze. Ophu Jiowabu ekwedu bya iya aza enu. O bya ezia ya k'ugbo əbo; o jíkakwapho abyabya. ³⁰Tobudu iya b̄u; o bya ezia ndu-ozí iya; sú phé: "Unu lenu; egu, Jiowabu kóru balí bē nō-kube nkemu. Unu je atúa ya ọku." Ndu ozí iya ono t̄ugbua je eworu ọku t̄ua ya.

³¹O ya b̄u; Jiowabu t̄ugbua jepfu Abúsalomu l'ibe iya je asú iya: "?B̄u gunu meru g'o gude ndu-ozí ngu je atúa ọku l'egu mu?"

³²Abúsalomu sú Jiowabu: "Mu ziru ozí g'e zia ngu g'i bya ḡe mu zia ngu g'i jepfu eze je ajia ya: '?B̄uhunu gunu meru iphe, mu shi mkpukpu Geshu Iwatashia? O gege akaru mu ree lè mu nōkwadu l'eká ono.' O ya b̄u l-e-a; mee ḡe mu huma eze iphu. O -b̄uru l'o nweru ejø-iphe, mu meru; g'o gbua mu rø egbugbu."

³³O ya b̄u; Jiowabu t̄ugbua je epfuaru eze iphe ono. Eze bya ekua Abúsalomu. O byarwuta l'atatiiphu iya; bya adaa kpurumu woru iphu kpu-be l'ali. Eze bya etsutsua Abúsalomu onu.

Ejo idzu, Abúsalomu achíru Dévidi

15 ¹Tobudu iya b̄u; Abúsalomu bya enweru ugbo-inya; waa ìnya k'ekiya; waa unwoke ükporo labo l'iri, b̄u ndu evutajeru iya uzo. ²O nodu abujeru o -rwua l'ønmewa utesu; Abúsalomu agbeshi je apfuru l'aguga gbororo eeshije bahú l'ime mkpukpu ono. Teke o b̄u l'o nweru onye eje echiru eze ichi g'eze kpee opfu ono; Abúsalomu ekua ya jia ya sú: "?B̄u mkpukpu awe bē i shi?" Onye ono asú iya: "Nwozi ngu shikwa l'ipfu lanu l'ime ipfu ndu Ízurélu." ³Onye obu -pfuchaa iphe o byaru;

Abúsalomu asú iya: "Iphe, i pfuru dükwa ree; bya abúru iphe, pfuru oto; obenu l'o to nwedu onye a-nó-chi énya eze nüma iphe, adaru unu." ⁴ Iphe ozo, Abúsalomu epfujefua bù: "Ome o bù l'oo g'a hötaekwadu mu pho ge mu bùru onye-ikpe l'alí-a; m'o bujekwaru iphe, bù onye wotaru mu opfu; ozoo onye byaru echia mu ichi; mu ekpejeepho ikpe ono; kperu iswi-odu-mma nü iya." ⁵ Nokwapho g'o bujeru; o -dürü onye byapfutaru iya nü ge ya phozeta l'iphu iya; kele iya ekele; l'oo machia éka; nmatachia onye obu akpa; tsutsua ya qunu. ⁶ Noo ge Abúsalomu shi emeje iphe, bù ndu Ízuré-lu, gude ikpe abya ibe eze bù ono. O shi nno mee; o bùru yébedua bẹ ndu Ízurélu yeru obu.

⁷Apha éno lachaephō; Abúsalomu sụ eze: "Jiko; hana mu ge mu je mkpükpu Héburonu je emeeru Chipfu iphe, mu kweru iya ukwe iya. ⁸Noo kele teke ono, mube nwozi ngu nökwadu lẹ mkpükpu Geshu l'alí Arámu bẹ mu kweru ukwe sụ: 'Chipfu -mewaa mu lwaphuta azu lẹ Jierú-salemu bẹ mu a-baru iya ejá.'"

⁹Eze sụ iya: "Jekwaa l'éhu-guu!" Qo ya bù; o tüğbuja jeshia Héburonu. ¹⁰Abúsalomu bya ezia ndu-ozi ẹphe je ejekota lẹ mpya l'ipfu ndu Ízuré-lu l'ophu sụ phé: "Unu -númaephō oda opu; unu túa uzzi sụ: 'Abúsalomu bùakwa eze lẹ Héburonu.' " ¹¹Ndu ẹphe lẹ Abúsalomu shi lẹ Jierúsalemu swíru bẹ dụ unwoke ükporo iri. Ndu ono bẹ bù ndu e ziru nzi g'ephe bya ébyaa. Ẹphe gude obu iphóró jeshia; ophu ẹphe amadú iphe, anwü nü. ¹²Abúsalomu gudekwdụ ngweja ono l'eka egwe; bya ezia g'e je ekuaru iya Ahitofelu, bù onye mkpükpu Gilo lẹ mkpükpu iya bù Gilo g'o bya. Ahitofelu ono bẹ bù onye mgbazi Dévidi. Noo ya; ejio idzu ono, aachíru Dévidi kabaa eshihu ike; ndu awü etso Abúsalomu nödu aka shii ejé.

Dévidi agbafu lẹ Jierúsalemu

¹³Töbudu iya bù; nwozi lanü gbaru bya asú Dévidi: "?I maru-a l'obu ndu Ízurelu l'ophu bùwaa l'eka Abúsalomu no be o dükota?"

¹⁴Dévidi bya epfuru yeru ndu-ozi iya g'ephe ha, bù ndu yee ya tükoru nödu lẹ Jierúsalemu sụ phé: "Unu wü-lihukwa g'anyi gbalachaa; ọdume-ka bẹ o to dükwa onye byaru l'anahü Abúsalomu. Unu mekebe egwegwa g'anyi tüğbuja; a nönyanu o mee egwegwa gbabuta anyi bya emeru ejio-iphe kpua anyi; mbù gude ogu-echi gbugbushia ndu mkpükpu-a."

¹⁵Ndu ozi eze tüko sụ iya: "Qo iphe, gube nnajiuphu anyi, bù eze türu éka l'oo iphe, ee-me bẹ anyibe ndu-ozi ngu e-mekötäephō." ¹⁶Qo ya bù; eze tüğbuja; ndibe iya l'ophu tsoru iya. Eze bya ahaa ụmadzu iri, bù ụnwanyi, ndu ophu abù-zidu unyomu iya g'ephe letarü iya énya l'unuphu.

¹⁷Qo ya bù; eze tüğbuja; waa ndu yee ya swíkota; ẹphe jekpöephō jerwua éka dụ énya; tème ẹphe bebe döshia. ¹⁸Ndu ozi iya bya awüghakota iya; mbù ndu Kereti; mè ndu Peleti; mè unu nemadzü l'ükporo iri ono, shi lẹ mkpükpu Gatu tsoru iya pho. Ẹphe ghata eze; vuta uzzi. ¹⁹Töbudu

iya bụ; eze bya asụ Itayi, bụ onye Gatu: “?Bụ gunu meru g'o gude i tsoru anyi? Laphukwa azụ lapfu eze, bụ Abusalomu; kélé i bụ onye ọhozo; tème i bụru onye akpuru le ndzụ l'ibe unu.²⁰ ?Denu g'ee-shi l'oo-bụru gube onye byaru ụnyaphu bẹ búwaa ntanụ-a mu abya emee g'i tsoru anyi gha-pheaha aghaphe l'ebé abụ le mu maru eka mu eje ala. Chiṭa ndibe unu laphu azụ. Gẹ Chipfu phukwaaru ngu obu-imemini; goshi ngu l'ọ bụ onye apfushije ike l'iphe, o pfuru.”

²¹No ya; Itayi yeeru eze ọnụ; sụ iya: “Eshinu Chipfu nō ndzụ g'ọ nō iya-a; tème gube nnajjuphu mu, bụ eze nodu ndzụ g'i nō iya-a; bẹ búkwa eka gube nnajjuphu mu, bụ eze nō bẹ mube nwozi ngu a-nodu; mē le ndzụ; mē l'ọnwu.”

²²Dévidi sụ Itayi: “Ngwa; ghata vuru ụzo g'anyi je!” Oo ya bụ; Itayi, bụ onye Gatu bya aghata; mē ndu yee ya swi; waa ụnwegerima, tso iya nụ. ²³No ya; ụzu-ekwa nodu atụ woowoowoo l'alị ono l'ophu gẹ ndu ono tukoru awughagbaa. Eze waa ndu ono, yee ya swi ono je adaghaa nggele Kidironu; kwaseru chebe ụzo echiegu.

²⁴Abyiyata bya aghata; Zadoku ghatakwaphe; mē ndu Lívayi l'ophu, bụ ndu pa okpoko ọgbandzu Chileke. Ephe bya apazeta okpoko Chileke ono dobe l'alị jeye teke ndu ono tukoru wufutakota le mkpukpu ono. ²⁵Eze sụ Zadoku: “Paphu okpoko Chileke ono azụ l'ime mkpukpu ono. O -bụru le mu dụ Chipfu l'obu bẹ oo-duphuta mu-a azụ; mee gẹ mu hümabaa okpoko Chileke ono ọzo; waa eka ono, oonoduje ono. ²⁶Teke ọ bụ l'ehu ta tsodu Chileke ụtso l'opfu ẹhu mu; wanaa mu-a baa; g'o mekwaa mu g'o dụ iya ree.” ²⁷Eze pfukwaarupho Zadoku, bụ onye uke Chileke ono sụ iya: “?Tii buna onye aphuje ọphulenya? Laphushia azụ l'ime mkpukpu ono l'ehu-guu; unu le nwa ngu, bụ Ahimaazu; waa Jionatanu, bụ nwa Abyiyata. ²⁸Mu a-nodu kwabé l'okpa ẹnyimu Jiódanu l'ibe iya ophu eerwuje iya erwurwu l'ụzo echiegu jasụ unu ezia ozi g'e zia mu.” ²⁹Oo ya bụ; Zadoku yee Abyiyata pata okpoko Chileke ono laphushia azụ le Jierúsalementu je anọ-kirishia l'eka ono.

³⁰Dévidi tüğbia kwaseru ara ekwa enyikota eli úbvú olivu. O kpuchia iphe l'ishi gbaru ọkpọ qto eje. Ndu ephe l'iya swi g'ephe ha tuko kpuchi-shikota iphe l'ishi awụ etso iya; bya ara ekwa g'ephe ejekpoeopho ono.

³¹A bya epfuaru Dévidi sụ iya: “Ahitofel bẹ tsokwa Abusalomu achi ejo idzu ono.” Oo ya bụ; Dévidi pfuru nụ Chileke sụ: “Jiko Chipfu; menaa gẹ mbazi ono, Ahitofel agbazi ono bürü iphe-mmanụ.”

³²Dévidi nyirwuępho mkpakponu úbvú ono, bụ eka aanoduje abarụ Chileke ejá; o bya amaru Hushayi, bụ onye Akụ gbawa iya ndzuta. Uwe Hushayi gbajashihucha agbajashihu; tème o kporu ntụ kpua l'ishi. ³³Dévidi sụ iya: “I -tsowaru mu bẹ ji-bükwaru ivu-erwa dürü mu. ³⁴O -bürü l'i laphuru azụ le Jierúsalementu je asụ Abusalomu: ‘Mu a-bürü nwozi ngu gụ-be eze; mbụ egube ono, mu shi bürü nwozi nna ngu Dévidi pho. Nta-a bẹ

mu a-buru nwozi ngu.' I -mee nno; bę ii-yetarü mu eka gbanwe ejø idzu ono, Ahitofelu achị ono. ³⁵Zadoku yele Abyiyata, bę ndu-uke Chileke bę unu l'ephe a-tükona-a nöodu l'eka ono. Iphemiphe, i nümakporu l'ibe eze; pfujeru phę iya. ³⁶Unwu phę ephenebo; mbu Ahimaazu nwa Zadoku; waa Jionatanu nwa Abyiyata bę ephe l'ephe tukoru nöodu l'eka ono. Iphe, bę-kpoo iphe, I nümaru zia phę g'ephe bya epfuaru mu iya."

³⁷O ya bę; erwurwu, ḥonyà Dévidi, bu Hushayi erwu Jierúsalemü; Abusalomu nöodu abatakpoephø abata l'ime mkpükpu ono.

Dévidi yele Ziba

16 ¹Tobudu iya bę; Dévidi jeribeerupho nwanshịj le mkpakponu úbvú ono; o bya l'amaru; o huma nwozi Mefibosheti, bę Ziba g'o nowa kwabəru iya g'o gba iya ndzuta. O chiru nkafu-igara olemole, e dozichaa-rū ree bya ebo iya ishi buredi ükporo iri; waa ęcha-mbekee ükporo ise, e gude akpuru vayinu ghee; waa akpuru oshi-omı ükporo ise; waa otumu mée lanu. ²Eze bya ajia Ziba su iya: "?Bę kę gunu bę i vutaru iphe ọwa-a?"

Ziba su iya: "Nkapfu-igara ono bę iphe, ndibe eze a-nö-kojeru agbabhe. Ọphu bę buredi; yee akpuru oshi-omı phę bę bę iphe, unwoke, tso ngu nü a-nöduje ata. Mee phę bę ndu ike bvụru l'echięgu bę a-ngütaje iya gu-de rökota ike."

³Eze jia ya su: "?Denu nwanwa nnajuphu ngu?"

Ziba su iya: "O nökwa le Jierúsalemü; epfuije su le ntanu-a bę ndu Ízuerelu e-woru ali-eze nna iya oche nü-phu iya azu."

⁴Qo ya bę; eze su Ziba: "Iphemiphe, shi bürü iphe Mefibosheti bę bę waa nkengu nta."

Ziba su iya: "Mu wozeru onwomu ali ephozeru ngu; jiko ge mu tübaje-kwa ngu l'enya gube nnajuphu mu, bę eze."

Shimeyi ephu Dévidi iphu

⁵O be teke eze, bę Dévidi erwu mkpükpu Bahurimu; a bya l'amaru nwoke lanu, yee Solu shi l'enya-unuphu lanu shiwaal l'eka ono futa. Ephä iya bę Shimeyi; nwa Gera. O nöodu ephushi iphu eje abya. ⁶O tüahaa Dévidi; yele ndu-ozi iya g'ephe ha mkpuma; l'eka ndu yee ya swi mę ndu ojogu iya nökakwaru iya ro l'ekutara mę l'ekicha. ⁷Shimeyi nöodu ephu iphu ono asuje: "Tügbua! Tügbua; gube ogbu-ochi ono; gube onye ejø-iphe ono! ⁸Chipfu gwatawaru ngu ugwo ochi ndu i gbushiru l'ọnulo Solu; mbu onye ono, i nö l'aba-eze, o shi nöodu ono. Chipfu nafüwaru ngu ali-eze ono woru nü nwa ngu, bę Abusalomu. Humanu l'ejø-ememe, iime gudeshiwa-ru ngu; kèle i bę o-gbu-ochi!"

⁹Qo ya bę; Abishayi; nwa Zeruya su eze: "?Denu g'o gude odzu nkuta-a nöodu ephu gube nnajuphu mu, bę eze iphu? Jiko hanaa mu ge mu je egbubufu iya ishi."

¹⁰Eze sü iya: “?Bü gunu bę mu l'unu jigba; unubę ụnwu Zeruya? O -büru l'qo Chipfu ziru iya g'qo phu mu iphu ọbu; ?bü onye a-dụ ike jia ya su: ‘?Bü gunu kparu iphe, iime nno?’ ” ¹¹No iya; Dévidi bya epfuaru Abishayi yele ndu-ozi iya g'ephe ha su: “Unu lewaro l'qo nwa mu, shi mu l'ephō bę acho ishi ndzü mu. ?Bü-chia onye ọwana, bü onye Benjiaminu-a bę ta a-kabadarō njo? Unu paru iya haa g'o phu mu iphu ọbu; kele ọo Chipfu ziru iya ya. ¹²O nweru-a g'oo-dụ; Chipfu elee ẹnya huma egube ejio-iphe, dapfutaru mu nụ; l'oo-meeru mu iphe-oma gude pfua mu ụgwo iphu-a, eephushi mu ntanu-a.” ¹³Noo ya; Dévidi yele ndu nkiya ono kwasekpoerupho gbororo ụzo ono; Shimeyi kwaseru agugá íúbvú, nō chebe iphu l'ibiya ophu Dévidi nō. O nodu eje bya eephushi iya iphu; atu iya m kpuma; bya aphuru iya ntụ. ¹⁴Eze yele ndu ono, yee ya tuko swiru ono bya e-jerwu eka ephe eje; ike bvushi-kotawa phe; ephe jerwua bya anodu l'eka ono rökota ike.

Ahitofelu ezi Abusalomu ejio-nzi

¹⁵Tobudu iya bü; Abusalomu yele ndu ono l'ophu; mbụ unwoke Ízurélü würü zebata lę Jierúsalem. Ahitofelu tsokwaru phę pho. ¹⁶Oo ya bü; Hushayi, bü onye Akụ, bü ọnyà Dévidi jepfu Abusalomu je asụ iya: “Nodukwa ndzü ogologo; gübę eze! Gübę eze! Nodukwa ndzü ogologo!”

¹⁷Abusalomu bya asụ Hushayi: “?Bü n-yemobu, i yero ọnyà ngu ọbu-a baa? ?Bü gunu meru g'o gude ophu unu l'onyà ngu ta aswịdu?”

¹⁸Hushayi sü Abusalomu: “Waawaa; kele ọo onye ophu Chipfu; me ndu-a; waa ndu Ízurélü l'ophu hotaru bę mu a-büru nkiya. O büru iya bę mu l'iya a-noduwaro ya. ¹⁹Temanu; ?bü onye bę ọ gbaru gę mu jeru ozi; bü nna töö nwa? Oo nwa bę mu e-jeru ozi. Oo egube mu shi ejeru nna ngu ozi bü gę mu e-jekwarupho gübuedua ozi.”

²⁰Abusalomu bya asụ Ahitofelu: “Chi-koshikwa mu idzu iphe, anyi e-me.”

²¹Ahitofelu pfunaaru Abusalomu sü iya: “Je ejepfukota ụnwanyi ono, ndu ophu abu-zidu unyomu nna ngu ono; mbụ g'unu l'ephē kwa akwakwa nwoke yele nwanyị; mbụ ụnwanyi ono, ọ haru g'ephe leta ibe eze ẹnya ono. Oo teke ono bę ndu Ízurélü l'ophu a-numa l'i mewaru onwongu i nodu eshiwaa nna ngu tükuruba; teme obu akabakwapho eshihu ndu ono, etso ngu nụ ono ike.” ²²Oo ya bü; a bya akpoberu Abusalomu ulo-ekwa l'eli m kpotsu-ulø ibe eze; Abusalomu jepfu ụnwanyi ono, abu-zidu unyomu nna iya ono l'eka ndu Ízurélü l'ophu ele iya ẹnya.

²³Teke ono bę mgbazi Ahitofelu shi adujeephō g'egube, eejeje l'ajị l'eka Chipfu-a. O büru egube ono bę Dévidi yele Abusalomu shi ewotaje mgbazi Ahitofelu.

Hushayi ezi Abusalomu ejio-nzi

17 ¹Ahitofelu bya ekua Abusalomu sü iya: “Haa gę mu hota ụnu unwoke ụkporo l'iri g'anyi tüğbuja je achia Dévidi oso l'enyashi-a.

²Mu a-bapfu iya teke ike bvushiwaru iya; o dūwaa gologolo. Mu emee gē ndzū-agugu rwuta iya gē ndu ono, yee ya swi l'ophu ono gbakashīhu. Mu agbē teke ono woru eze gbugbuwa nwékinyi iya. ³Mu e-duphutakotaru ngu ndu ono azu. Onye ono, iicho -nwuhuwaa bē ndu ophuu g'ephe ha lwakötawaru azu. Ndu ono g'ephe ha bē ta adudu mē onye lanu, a byaru e-merwu ehu.” ⁴Iphe ono tuko dū Abusalomu yee ndu bū ogerenya ndu Ízurēlu l'ophu ree.

⁵Abusalomu bya asu: “Unu kufua Hushayi, bū onye Akū g'anyi nūmāfua iphe, oo-pfu.” ⁶Hushayi byapfuta e ya pho; Abusalomu su iya: “Wakwa iphe Ahitofelu pfuru baa. ?Bū g'anyi mee iphe, o pfuru? Teke ɔdumeka yekwaa onu nkengu.”

⁷O ya bū; Hushayi bya asu Abusalomu: “Idzu, Ahitofelu chi-koshiru ngu k'ogiya-a ta adukwa ree. ⁸I mahawarū gē nna ngu gbaru; mē ndu nkiya. Ephe bükota ndu ike dū l'ogu; emebe ehuka g'agū, a chitaru ụnwu iya. A -gufukpooro ono bē nna ngu bū onye k'ogu doru enya; yele ndu ophuu ta abyadu azē l'eka lanu l'enyashi-a. ⁹Lenu; nta-a bē o domiwaru onwiya l'ime ogba ozoo l'eka ozo. O -būru l'o fūtaru bya etsoo unu ogu nta-a; ndu ojogu ngu haru nwuhu; bē onye nūmakporu iya nū a-sükwa: ‘E gbushiakwaru nemadzū shii l'echilabō ndu etso Abusalomu.’ ¹⁰Je akpachaa le ndu ike dū l'ogu; mbū ndu ono, obu shihuchaaru ike g'oduma ono bē ndzū-agugu e-rwutachakwaa; noo kele ndu Ízurēlu l'ophu bē maru lē nna ngu bē bū onye ike dū l'ogu; teme ndu yee ya swi bū-chaaru ndu ɔkpehu dū. ¹¹Su-a; iphe, bū idzu nkemu bū gē ndu Ízurēlu l'ophu dzukobē byapfuta ngu; e shikpoo lē Danu jasū lē Biye-Sheba; mbū g'ephe zahū g'ejā, nō l'agūga eze-enyimu; gubedua l'onwongu e-duru phe jeshia ogu ɔbu. ¹²O ya bū; anyi etsoo ya ogu l'eka anyi cho-vukpoeru iya pho. Anyi adapayabē iya egube ono, iji utsu anoduue adashī l'alī-a. Yebedua l'onwiya waa ndu yee ya swi l'ophu bē ta adudu onye ophu e-dobe ndzū m'onye lanu. ¹³O -būru l'o nweru mkpukpu, o pyobaru; ndu Ízurēlu l'ophu e-gude eri bya lē mkpukpu ono; bya eworu iya lō-tsua; lō ya wuruwuru nwuru ye lē nsuda; k'ophu bū l'a ta abyadu a-hūma m'ibiribe ejā lanu l'eka ono.”

¹⁴Abusalomu mē ndu Ízurēlu l'ophu tuko zua su: “Idzu kē Hushayi, onye Akū bē kakwa kē Ahitofelu ree.” Iphe, kparu iya nū bū lē Chipfu chi-buwaru gē ya shi nno kpakashia ɔkpobe idzu ono, Ahitofelu chi-koshiru ono; k'ophu Chipfu e-shi nno mee g'ejō-iphe dapfuta Abusalomu.

Ama gbaru Dévidi; o gbalaa

¹⁵Tobudu iya bū; Hushayi bya akaru Zadoku yee Abiyata, bū ndu-uke Chileke idzu ono, Ahitofelu chi-koshiru Abusalomu yele ndu bū ogerenya ndu Ízurēlu ono; waa ophu yebedua l'onwiya chi-koshiru phē. ¹⁶Su: “Unu mee egwegwa zia ozi g'e zia Dévidi su iya g'o tō kwakwa akwakwa l'eka eerwuue enyimu Jiódanu erwurwu l'echiegu ono. G'o tō dükwa iphe, e-me

g'o tó dafú azú iya ophuu; o -dudu bę aa-tükokwa yébedua bę eze waa ndu yee ya swi kpo g'eeypoje ntü-a.”

¹⁷Teke ono bę Jionatanu yele Ahimaazu anoduje le Enu-Rogelu; kele ephe ta tüdu ama abahü le m kpükpu Jierúsalemü. O bürü nwata nwa-mgboko, eje ozi bę eezije g'o je ezia phę ozi; ephe eje ezia ya eze, bę Dévidi. ¹⁸Ole o nweru nwokoröbya lanü humaru phę nü; o je edooru iya Abusalomu. Ephenebo meephø egwegwa lüfu l'eka ono tügbua jeshia ibe nwoke, bu le m kpükpu Bahurimu. Nwoke ono nweru węlu l'oma-unuphu ibe iya. Ephe nyiba l'ime węlu ono. ¹⁹Nyee nwoke ono chita iphe kpuchite onu węlu ono; bya eworu akpuru mebyi iphe susaa l'eli iya. Ophu o tó du-du onye maru nü. ²⁰Ndu ozi Abusalomu byapfutaephø nwanyi ono l'ulo; ephe jia ya su: “?Bü aweya bę Ahimaazu yee Jionatanu nö?”

Nwanyi ono su phę l'ephe daakwaru azú nggele phę tügbua.

Ephe chöö phę; ophu ephe ahümaduru phę; ephe laphushia azú le Jierúsalemü. ²¹Ndu ono lashichaephø; Ahimaazu yee Jionatanu shi le węlu ono nyifuta tügbua jeshia ezi eze, bę Dévidi ozi ono. Ephe rwua bya akporu iya egube idzu, Ahitofelu chiru; bya asü iya g'o tügbuekwapho nta-a dafú azú enyimu azú iya ophuu. ²²Noo ya; Dévidi yee ndu yee ya swi tügbua je adaa enyimu Jiódanu. Nchi bohushia; ophu o nweedu onye ophu phoduru nü; ephe dafukotawa azú enyimu Jiódanu.

²³Ahitofelu hümäephø l'ö tó będu idzu nkiya bę e tsoru; o nyikota eli nkapfü-igara iya gbagbua; o bürü iya ala ibe iya le m kpükpu, o shi. O larwua bya edozichaa ibe iya g'oo-du; o je aswi-gbua onwiya. Oo ya bę; o nwühu; e lia ya l'ilu nna iya.

²⁴Dévidi tügbua jeshia m kpükpu Mahanayimu; Abusalomu yee unwoke ndu Ízurélü l'ophu, ephe l'iya swi, daa enyimu Jiódanu kwaseru. ²⁵Abusalomu woru Amasa mee onye-ishi ndu ojogu iya l'ozo Jiowabu. Amasa bę bę nwatibe onye Ízurélü, epha iya bę Itura. Itura ono bę luru Abigelu, nwada Nahashi bya aburu nwune Zeruya, bę ne Jiowabu. ²⁶Abusalomu yee ndu Ízurélü je adoru l'alí Giladu.

²⁷Dévidi byarwutaeephø Mahanayimu; Shobi nwa Nahashi kę m kpükpu Raba, dü l'alí ndu Amónu; mę Makiya nwa Amiyelu kę m kpükpu Lodeba; mę Bazilayı, bę onye Giladu, shi le m kpükpu Rogelimu; ²⁸vukqo iphe vutaru Dévidi yee ndu yee ya swi g'ephe rije. Iphe, o bę bürü iphe-azee; mę eze gbamugbamü; mę iphe, a kpüshiru l'ejä; mę witi; mę balı; mę ereshi, e gwerü egwegwe; mę ophu a huru ahühu; mę azamü; mę okpa; ²⁹mę manü-enwu; mę mini era-eswi, toru atoto; mę aturu; mę mini era-eswi, hukoru ahuko. Noo kele ephe suru le Dévidi phę bę egü agüwa; ike bvüshiwa phę; teme egü mini nođu agükwa phę phę l'echiegu.

Anwühu Abusalomu

18 ¹Tobudu iya bę; Dévidi bya akpaköö ndu yee ya swi; bya ahota ndu-ishi ojogu kę ndu ophu dü ünu labo l'ükporo iri iri; bya ahota

ndu-ishi ojogu kẹ ndu ophu dụ ükporo ise ise. ²Dévidi bya eye ndu ojogu ono g'ephe tūgbua. Nkereto lẹ ndu ojogu ono bẹ bụ Jiowabu bụ onye-ishi phẹ; nkereto ozo bürü Abishayi; nwa Zeruya; mbụ nwune Jiowabu, bụ onye-ishi phẹ; nkereto ozo bürü Itayi onye Gatu bẹ bụ onye-ishi phẹ. Eze sụ ndu ono: “Mbędua l'onwomu a-futakwapho bya etsoru unu jeshia.”

³Obenu lẹ ndu ono sụru iya: “O to dükwa iphe bya eme g'i tsoru anyi je; kele o -bürü l'anyi yeru okpa l'oso bẹ ẹphe ta akpadu anyi ishi. O -bürü lẹ nkeru-ebو l'ime anyi nwuṣhihuru bẹ ẹphe ta abyadụ akpa anyi ishi. Gubedua l'onwongu ha g'anyibedua ükporo ụnu nemadzụ l'ụnu ise. Sụ-a; iphe, kachia ree bụ g'i noductchia lẹ mkpukpu; gbe l'eka ono bučhiaru agbarike anyi.”

⁴Eze sụ phẹ: “Oo iphe, unu rịkpoerupho l'o kaa ree bẹ mu e-me.” Oo ya bụ; eze bya apfucha l'aguga ọn-abata mkpukpu ono; ndu ono nodu awu-ghatagbaa; ndu ophu adụ ükporo ise ise; ndu ophu adụ ụnu labo l'ükporo iri iri. ⁵Eze nmarụ ọkwa nụ Jiowabu; mẹ Abishayi; mẹ Itayi sụ: “Unu gu-dekwaro iswi ẹhu mbędua haa eme nwokoröbya ono, bụ Abusalomu iphe kpanganga-a.” Ndu ono l'ophu nümakota g'eze nmarụ ọkwa ẹhu Abusalomu yechaa ndu-ishi ndu ojogu ono l'eka.

⁶Oo ya bụ; ndu ono wuru jeshia l'oma egwu je etsoo ndu Ízuręlu ogu. O bürü l'oswa Ifuremu bẹ ẹphe nọ lwụa ogu ono. ⁷Ndu kẹ Dévidi nođu l'eka ono lwụ-kpee ndu ojogu ndu Ízuręlu. Ndu e gburu ebugbu mbokwu ono paa eka apaa. Ẹphe dụ ükporo ụnu nemadzụ ugbo labo l'ụnu iri. ⁸Ogu ono swoķobe dzuru alị ono l'ophu. Ndu nwuḥhuru nụ l'ime ọswa mbokwu ono ka ndu ophu e gude ogu-echi gbushia.

⁹A nođu alwụ ogu ono; Abusalomu yele ndu ojogu Dévidi dzugba-be. Teke ono bẹ Abusalomu agba inya-mulu iya; inya-mulu ono gbaba lẹ mkpula eze achị. Ẹkali achị ono kota Abusalomu l'ishi; o kwaa iphè l'echi; kuahaa eregede l'ekali achị. Inya-mulu ono, o shi agba ono gbakwaseru tūgbua. ¹⁰Nwoke lanụ húma iya; je edooru iya Jiowabu sụ: “Lenu; mu hú-makwaru Abusalomu g'o kwakoru akụ eregede l'achị.”

¹¹Jiowabu jia nwoke ono, pfuru iya iphe ono sụ: “?I sụru l'ọo gunu? ?I húmaru iya l'enyi tọo? ?Bu gunu meru g'o gude ophu i ti chitaduru iya tụa l'alị l'eka ono. Mu gege anue ngu pho shékelu mkpola-ochaa iri; waa akpọ, eekebutaje l'upfu.”

¹²Nwoke ono sụ Jiowabu: “Obetakpoo e jee aparu shékelu mkpolo-ochaa, dụ ụnu labo l'ükporo iri dee mu l'eka; mu tege ahalikwa eka k'egbutsu nwatibe eze; l'eka anyi nümakwaru-a ọkwa, eze nmarụ ye unu lẹ Abishayi; mẹ Itayi l'eka sụ: ‘G'unu gudekwa kẹ yébe eze gbobuta nwo-koröbya ono, bụ Abusalomu.’ ¹³Sụ-a; o -bụ lẹ mu jeru etsebe ndzụ mu l'ọnụ eta; woru Abusalomu gbua; g'o to nwedu iphe, eedomiru eze edomi-a; mẹ unu apfuriibecharu je apfuri parụ mu buhaa.”

e 18:7 Bu iya bụ 20,000, lẹ mbekee.

14 Tóbudu iya bụ; Jiowabu sụ: "Mu taa kwabékotaduru ngu ęgube ono." O chita arwa ęto je anmaa Abúsalomu l'obu; lę gę Abúsalomu nökwdadu ndzú l'eli achí ono. 15 Ünwokorobyá iri, bụ ndu achijeru Jiowabu ngwoğu nö-phee Abúsalomu mgburugburu woru iya gbugbua; o nwühu.

16 Noo ya; Jiowabu bya egbua opu gude sephuta ndu ojogu ono azu. Oo ya bụ; ephe haa achí ndu Ízurélu oso. 17 Ephe bya apata odzu Abúsalomu chie l'eze iduma, nö l'oswa l'eka ono; kwaa ikpo mkpuma kübę iya l'eli. Ndu Ízurélu gbę teke ono tükö tsukahü; onyenonu lashia ibe iya.

18 Teke Abúsalomu nö ndzú bę ọ pataru òbvúrú je ebvube lę Nsüda Eze g'ọ bürü iphe, ee-gudeje nyata iya; kęle ọ rịru sụ: "Mu te enwedu nwa nwoke, ee-gudeje nyata ępha mu." O woru ępha nkiya gübę òbvúrú ono. A nödu anoduje eku iya iphe, e gude anyata Abúsalomu byasü ntanü-a.

Eepfurú Dévidi k'anwühu Abúsalomu

19 No iya; Ahimaazu nwa Zadóku sụ: "Gę mu bya agbagbúa je ezia eze lę Chipfu bę nafütawaru iya l'eka ndu ọhogu iya."

20 Jiowabu sụ iya: "O to büdu gübędua bę ọ gbaru g'i jeshia ezi ozi ntanü-a. O -rwua mbóku ozy; l'i jearo ezia ya ozi. O -büru kę ntanü-a bę ọ to gbadürü g'i je ezia ya ozi; noo kele nwatibe eze bę nwühuru nü." 21 Oo ya bụ; Jiowabu pfuaru nwoke, shi l'alí Kushi sụ iya: "Tügbua je akoror eze iphe, i hümara." Onye Kushi ono phozeru Jiowabu iphu l'alí; bya agbagbúa; o bürü iya ejeye.

22 Ahimaazu nwa Zadóku bya epfukwaaru Jiowabu ozy; sụ iya: "Haaro gę mu gbatsoru onye Kushi ono azu l'azü; obetakpoo gënú je e-me."

Jiowabu sụ iya: "Nwa mu; ?bü gënú meru g'o gude ọ dü ngu g'i je? O to nwedu obunggo, ee-bu ngu l'ozı ono."

23 O sụ iya: "Obetakpoo gënú je e-mee bę mu jefütaje."

Ọo ya bụ; Jiowabu sụ iya: "Gbágbúnáa!" Ọo ya bụ; Ahimaazu gbágbúa shia ụzo nsüda ényimu Jiódanu shi nno gbaghata onye Kushi pho.

24 Teke ono bę Dévidi nö lę mgbaka echilabö ọnú-abata ime mkpukpu ono; waa օphu nö mę a -nödu alüfu alüfu. Onye-nche nyihu eli igbulö ono, e gude kpüa ọnú-abata ono je apfüru l'eli iya. Onye-nche ono jeshia ele énya; օ hümä nwoke, agbakpoe pho oso nwékinyi iya. 25 Onye-nche ono kua eze oku; pfuaru iya ya. Eze sụ: "O -büru l'ọ swí nkinyi iya; bę bü ozi, dü ree bę օobyaya ezizi." Nwoke ono nödu agbakpoe pho abyá ntse ntse.

26 Ọo ya bụ; onye-nche ono tufu énya hümä nwoke օzo, agbakwapho օso abyá. O kua onye-nche ọnú-abata mkpukpu sụ: "Lenu; onye օzo agbagwapho օso nwékinyi iya abyá!"

Eze sụ: "Oo ozi, dü ree bę օobyakwapho ezizi."

27 Onye-nche ono sụ: "Onye kę mbü pho bę օso iya gbe dü mu g'ọ bụ kę Ahimaazu nwa Zadóku."

Eze sụ: "Oo ɔkpobe nemadzú bę obu; օ bürü ozi, dü ree bę օobyaje ezizi."

²⁸No ya; Ahimaazu gbarwuta bya ekua eze su iya: “Iphemiphe dükotaekwapho ree-o!” O phozeta buaru eze iphu l’alị su: “G’ajaja bürü ke Chipfu, bụ Chileke ngu! O wofuwaru ndu ono, haliru eka g’ephe gbu gube nnajjuphu mu, bụ eze.”

²⁹Eze jia ya su: “?To nwedunu iphe, meru nwokoröbya ono, bụ Abusalomu?”

Ahimaazu su iya: “Mu hümara g’aatu ejø ụzu lè teke ono, Jiowabu eme g’o zia mube nwozi gube eze ozi-a. Ole mu ta amakwanu ishi ụzu ono, aatü ono.”

³⁰Eze su iya: “Ghakobe pfuru l’eka-a.” O ya bụ; o bya aghachi pfuru l’eka ono.

³¹O ya bụ; onye Kushi ono byarwuta bya asu: “Gube nnajjuphu mu, bụ eze; nümakwa ozi ęhu-ütso! Lè ntanu-a bẹ Chipfu nafutakotawaru ngu l’eka ndu wulihuru etso ngu opfu.”

³²O ya bụ; eze jia onye Kushi ono su iya: “?To nwedunu iphe, meru nwokoröbya ono, bụ Abusalomu?”

Onye Kushi ono su iya: “G’iphe, bükpoo ndu ohogu nnajjuphu mu, bụ eze; mékpoo iphe, bụ ndu wulihuru etso ngu opfu dükotaekwapho ge nwokoröbya ono.”

³³Iphe ono rwua eze l’ehu shii; o nyigobe jeshia l’ulo ọphu a kpuru l’eli onu-abata mkpukpu je anodu raahaa ękwa. O nodu eje bya araje su: “Gube nwa mu Abusalomu; nwa mu Abusalomu! O -bu l’o mbedula nwuhuru; gubedua nöduroya. Gube nwa mu Abusalomu; nwa mu-ee; nwa mu-ee!”

Jiowabu abarụ Dévidi mba

19 ¹Tobudu iya bụ; e je edooru Jiowabu su iya: “Eze bẹ agukwa aphụ; bya ara ękwa Abusalomu.” ²Alwụ-kpe ono, ndu ojogu lwụ-kperu mbóku ono bya aghaa iğharaphu bürü ndu ojogu ono g’ephe haa iphe aphụ; noo kèle ęphe nümaru g’asuje l’ezé bẹ akwakwa ękwa nwa iya ono nwuhuru nü ono. ³Ephe tọ nwéhu zitachaa onwophé ezita pyoba l’ime mkpukpu mbóku ono; g’egube ono, ndu iphere du l’ephe gbaru ọso l’ogu ezitaje onwophé ezita pyobata ono-a. ⁴Eze kpuchia onwiya iphe l’iphu chia mkpu ękwa su: “Gube nwa mu Abusalomu! Oowa-e Abusalomu nwa mu; nwa mu-ee!”

⁵No ya; Jiowabu bya ejepfu eze l’ime ụlo je asu iya: “Nta-a bụ ndu nkengu, dzoru ngu ndzụ; dzø ụnwu ngu; mè unyomu ngu; mè ụnwanyi, abụ-zidu unyomu ngu-a bẹ i tükorus meru iphe-iphare kpua ntanu-a; ⁶O bürü ndu i dù ashị bẹ i yeru obu; kpo-chia ndu yeru ngu obu ashị. Umere ngu ntanu-a mewaru o doo ęnya l’o tọ dùdu iphe, i guberu ndu-ishì ndu ojogu ngu; waa ndu-ozu ngu phe. Mu hümawaru l’ehu gege agbe atso ngu ütso ọme o -bu lè Abusalomu nō ndzụ ntanu-a; anyibedua tuko g’anyi ha

nwúshihukota. ⁷Ngwa; tugbukwaa jepfu ndu-ozi ngu je eyeru phē njima. Mu gudekwa əpha Chipfu eriburu ngu angü; l'q -būru l'i tì gbeshiduru je; bē anyi a-wúfu-gbukwa gbado ngu; o to nwedu mē onye lanu ijhümakwa-du lē mgboru ngu l'enýashi-a. Q būru ono a-bya akakötä ngu atsü l'ehu eme l'ejo-iphe, shikpö teke i bụ nwokoröbya nwütaru ngu byasü ntanu-a.” ⁸Qo ya bụ; eze bya agbeshi pata oshi iya je anodu l'önü eka eeshije abahü lē mkpükpu ono. A bya akoror ndu ono sụ phē: “Unu lenu; eze nökwa l'önü eka eeshije abata lē mkpükpu-a.” Ndu ono tuko g'ephe ha wú-pfuta iya.

Dévidi alaphu azu lę Jierúsalem̄u

Teke ono bē ndu Ízurēlu gbakashihuwaru; onyenonu lashichawa ibe iya. ⁹Ndu Ízurēlu g'ephe ha swóaha ʉswø l'ipfu nonu; ndu nonu əphe epfugbaa; asuje: “Oo eze bē naftataru anyi l'eka ndu ohogu anyi; bya adzötä anyi l'eka ndu Filisitayinu. Obenu lę nta-a bē o gbafuru l'alí-a; o būru opfu éhu Abúsalomu bē o gude gbatu obu. ¹⁰Abúsalomu-a, bụ onye ono, anyi wúru manu l'ishi g'o būru eze anyi ono-a byawanu anwúhu l'ogu. Sụ-a; ?bū gñunu meru g'o gude ophu e te yedu önü g'ee-shi g'e du-phuta eze azu?”

¹¹Eze, bụ Dévidi bya ezia ozi g'e zia Zadóku yele Abyiyata, bụ ndu-uke Chileke sụ: “Unu jiedu ndu bụ ogerenya ndu Jiuda sụ phē: ?Bū gñunu meru g'o gude o buru unubedula eme g'unu kperu azu l'eme g'eze Iwaphuta azu l'ibe iya; l'eka iphemiphe, ndu Ízurēlu l'ophu epfu rwuchawaru l'eka mybe eze nō l'ibe mu? ¹²Unubedula bē bụ ʉnwunna mu; mbu lę mu l'unu tukoru būru anu-éhu waa mee lanu. Sụ-a; ?denuhunu g'o gude; o būru unubedula bụ ikpazü lę g'ee-shi mee g'eze Iwaphuta azu?” ¹³Unu asu Amasa lę mu súru-a: ?Mu lę ngu ta abudu anu-éhu lanu waa mee lanu tö? Oo gubedua bē mu e-gude dochia enya Jiowabu g'i būru ishi ndu ojogu mu shita ntanu-a kwaseru; o -dudu nno; ḡe Chileke gwakwa mu ochi; mbu g'o mekwa mu ophu ka njo!” ¹⁴Qo ya bụ; o pfubuta ndu Jiuda; obu bya abūru phē nanu. Ephe bya ezia sụ g'e zia eze sụ iya g'ephe lę ndu nki-ya tuko Iwataschia.

¹⁵Eze bya alwataschia; Iwaberu enyimu Jiódanu. Teke ono bē ndu Jiuda jewaru anodu lē mkpükpu Gilugalu g'ephe gba iya ndzuta; g'ephe edughatawa iya rō l'enýimu Jiódanu. ¹⁶Tobudu iya bụ; Shimeyi; nwa Gera, bụ onye Benjaminu kē mkpükpu Bahurimü mekebeeopho egwegwa tsoru ndu Jiuda; ephe jeshia agba eze, bụ Dévidi ndzuta. ¹⁷Ndu ipfu Benjaminu, ephe l'iya swi bē dū ʉnu labo l'ukporo iri; waa onye-ozi önü-ulø Solu, bụ Ziba; yele ʉnwu iya unwoke, dū iri l'ise; waa ndu-ozi iya ʉmadzu ʉkporo. Ephe mee egwegwa je agba eze ndzuta l'önünyimu Jiódanu l'eka o nō. ¹⁸Ephe rwughata enyimu Jiódanu g'ephe kughata ndibe eze; teme waa g'ephe meeru eze iphe, o dū iya g'e meeru iya.

Dévidi aguru Shimeyi nvụ

O be gé Shimeyi; nwa Gera daerupho ényimu Jiódanu; o daa kpurumu l'atatiiphu eze; ¹⁹sü iya: “Pakwaru haa; jiko nnajíuphu mu l'eka mu mewseru ngu. Te ejekwa anyata iphe, dù ejí, mube nwozi ngu meru gube nnajíuphu mu, bù eze lè mbóku ono, i shi Jierúsalemu tuggua ono. Eze; jiko wofukwa iya l'obu ngu. ²⁰Noo kele mube nwozi ngu maru-a lè mu meru iphe-eji; ole o kwanu mbédua bù onye ivuzo l'ónulo Jióséfu l'ophu, byaru ntanu-a bya agba gube nnajíuphu mu, bù eze ndzuta.”

²¹Qo ya bù; Abishayi; nwa Zeruya sü: “O gbaru g'e gude k'iphe-a gbua Shimeyi; noo kele o iphu bẹ o phuru onye Chipfu wírú manu g'o bürü eze.”

²²Dévidi sü: “?Bù gunu bẹ mu l'unu jigba; unubé ụnwú Zeruya; meru g'o gude unu je a-bürü ndu etso mu opfu lè ntanu-a? ?Q gbaru g'o nweru onye ee-gbu ebugbugu l'alí Ízurélu ntanu-a? ?Tọ lè mu ta amadú l'oo mbédua bù eze ndu Ízurélu ntanu-a?” ²³Qo ya bù; o sü Shimeyi: “E tee gbedu ngu rø ya.” Eze kwee ya ukwe ribuaru iya nte.

Dévidi emeru Mefiboshëti iphe-oma

²⁴Nwanwa Solu, bù Mefiboshëti tuggukwapho jeshia eze ndzuta. O to nwubéjeduru okpa iya énya; ophu o to kpúbotajeduru ejí-agba iya akpúbota; ophu o sajéderu uwe iya asasa e -shi mbóku ono, eze lufuru tuggua; jasú mbóku, o lwaphutaru azú l'ehu-guu. ²⁵O shiepho Jierúsalemu bya gé ya gba eze ndzuta; eze jia ya sü: “Mefiboshëti; ?bù gunu meru g'o gude ophu i ti tsoduru mu tuggua?”

²⁶O sü: “Gube nnajíuphu mu, bù eze; eshinu mube nwozi ngu bù éni-yeni bẹ mu sükwaru nwozi mu g'o doziaru mu nkafu-igara mu gé mu nödu iya gbaru tsoru gube eze; obenu lè nwozi mu ono, bù Ziba ghoru mu ugbo. ²⁷Teme o byawa bya epfutoshia mube nwozi ngu l'eka gube nnajíuphu mu, bù eze nö. Ole gube nnajíuphu mu, bù eze bẹ dù-a g'ojozí Chileke. Iphe, dükpoé ngu pho ree; mee ya. ²⁸Iphe, shi rwube ndu ọnulo nna mu l'ophu bù g'ephe nwüshihu l'iphu nnajíuphu mu, bù eze; ole e mecharu i woru mube Mefiboshëti, bù nwozi ngu dobe gé mu yíru lè ndu a-nöduje eri nri lè teburu nkengu gedegede. O to rwubeékwaru mu mè ililekpoé gé mu rajebaaru kpuá gube eze.”

²⁹Eze sü iya: “?Bù opfu éhu ngu bẹ ii-gudewarø epfupfu? Mu súwaru gé gù lè Ziba kekahá alí ono!”

³⁰Mefiboshëti sü eze: “Haa gé Ziba wotakötaro iphemiphe; eshinu e mecharu gube nnajíuphu mu, bù eze lwarwuta ibe ngu l'ehu-guu.”

Dévidi emeru Bazilayi iphe-oma

³¹Bazilayi kẹ Giladu bẹ shi lè mkpükpu Rogelimu bya gé ya tsoru eze daa ényimu Jiódanu; mbù gé ya dughata iya ényimu Jiódanu. ³²Bazilayi

bé búwaaogerena shii. O nowaru úkporo apha éno. O bú nwoke nweru iphe shii k'óphu bú l'qo ya shi anuje eze nri teke o no le Mahanayimu. ³³Eze sú Bazilayi: “Tsuru mu daa ényimu-a; g'anyi je anodu le Jierúsalemu k'óphu mu a-nodu eleta ngu énya ree.”

³⁴Bazilayi sú eze: “?Mu a-nofua apha ole nta-a ké gé mu tsoru gúbe eze lashia Jierúsalemu? ³⁵Iphe, mu nowaru nta-a búkwa úkporo apha éno. ?Mu makwaduru iphe, dú ree waa iphe, dú ejí? Tó ?mu adú ike amakwaduru útso iphe, mu eri eriri; ozoo ophu mu angú angungu? Tó ?mu adú ike anumakwadu olu-ebvu unwoke; ozoo k'unwanyi? ?Bú ké gunu bé mýbe nwozi ngu a-bya abúru ivu-erwa dýru gúbe nnajíuphu mu, bú eze? ³⁶Mýbe nwozi ngu bua gé mu duribéru ngu nwanshíji l'azú ényimu Jiódanu azú iya ophuu. ?Bú ké gunu bé gúbe eze e-gude bua mu obunggo ophu ha égube ono? ³⁷Haaro gé mýbe nwozi ngu lashia k'óphu mu a-nodu le mkpükpu éka mu shi nwúhu; mbú l'eka no-kube ilu nna mu waa ké ne mu ntse. Sú-a; waa nwozi ngu, bú Kimuhamu baa; g'o tsoru gúbe nnajíuphu mu, bú eze dafú azú iya ophuu; liimeeru iya iphe, dükpoé ngu pho ree.”

³⁸Eze sú iya: “Kimuhamu bé e-tsoru mu-a dafú azú iya ophuu; o búru iphe, dú ngu ree bé mu e-meru iya. Ozo búru l'qo iphe, i súkpoerupho gé mu meeru ngu bé mu e-meru ngu.” ³⁹O ya bú; ndu ono l'ophu dafukota azú ényimu Jiódanu azú iya ophuu; eze bya adafükwapho. Eze bya eworu onu tsutsua Bazilayi; goru onu-oma nü iya. Bazilayi lashia ibe iya.

Ndu Ízurélu ekoru ndu Jiuda okophoo

⁴⁰Eze bya adaa ényimu ono jeshia mkpükpu Gilugalu; Kimuhamu tswaruu iya pho. Ndu Jiuda l'ophu mé nkeru-ébo ndu Ízurélu tuko tsoru edu eze. ⁴¹Noo ya; iphe, bú ndu Ízurélu l'ophu zahú byapfuta eze bya asú iya: “?Denu g'o gude oununna anyi phé, bú ndu Jiuda bya eduta gúbe eze le mpya; mbú duta gú l'ndibe ngu; mé ndu gú l'éphe swí l'ophu dafúta azú ényimu Jiódanu?”

⁴²Ndu Jiuda l'ophu tuko g'éphe ha yeeru ndu Ízurélu onu sú phé: “Iphe, kparu iya nü be bú l'anyi l'eze be ka abúbu. Sú-a; ?bú gunu meru iphe, éhu eghu unu eghu l'ekiphe ono? ?O nweru iphe, shi eze l'eka anyi riru? Tó; ?o nweru iphe, anyi nataru g'o búru nkanyi?”

⁴³O ya bú; ndu ké Ízurélu yeeru ndu Jiuda onu; sú phé: “Éka anyi dükwa l'ehu eze ugbo iri. Ozo búkpooru nü l'anyi kakwa iya unu enweru. ?Dehunu g'o gude; ophu unu agúbeduru anyi iphe? ?Tó búna anyíbedua vu úzo wata epfu g'ee-shi g'e dumphuta eze azú?”

Ole ndu ké Jiuda gbé kabaanu eyeru ndu Ízurélu onu éhuka éhuka.

20 ¹Tobudu iya bú; o nweru ogalemkpa nemadzú, no l'eka ono, epha iya bú Sheba nwa Bikiri. O bú onye ipfu Benjaminu. O woru opu gbua chishia mkpu sú:

“O tó dükwa òkè, anyi nweru l'ehu Dévidi.

Ọ to dükwa okiphe, anyi nweru l'ehu nwa Jiesi!
Unubé Ízurélu; g'onyenonu lashia ibe iya-o!”

²Qo ya bụ; ndu Ízurélu l'ophu gbadochaa Dévidi je awụ-tsoru Sheba nwa Bikiri. Ole ndu kę Jiuda noephō nonyabe eze shitakpoo l'eniyimu Jiódanu jasú le Jierúsalem̄u.

³Dévidi bya alarwua ibe iya le Jierúsalem̄u; bya achita ụnwanyi iri ono, abu-zidu unyomu iya ono, o haru g'ephe nodu leta ibe eze enya ono. O chiru phē ye l'ulo eka a nō eche phē nche. O nodu azu phē le nri; ole o to jepfujeduru phē. E wuchia phē l'ime ụlo; ephe nodu onodu ụnwanyi, ji phē anogedu jasuru ephe nwuṣhihu. ⁴No iya; eze bya bya ezia Amasa su iya: “Gude ujiku eto kukoro mu ndu Jiuda g'unu l'ephe tuko wu-pfuta mu l'eka-a.” ⁵O be teke Amasa jeru gę ya kukoo ndu Jiuda obu; o je anoghata teke eze tū-buru iya. ⁶Dévidi bya asụ Abishayi: “Ejo-iphe, Sheba nwa Bikiri e-me anyi bę kakwa ophu Abusalomu meru. Chita ndu-ozu mube nnajuphu ngu chipyabe iya; ọdumeka bę ọo-bahukwa le mkpukpu, a kpụ-pheru ighbulọ mgburugburu; nahu anyi gbalaa.” ⁷O ya bụ; Abishayi chitanu ndu ojogu Jiowabu; me ndu Kereti; me ndu Peleti; me ndu bükpo ndu ike du l'ogu; ephe shi le Jierúsalem̄u tüğbua jeshia achị Sheba nwa Bikiri.

⁸O be teke ephe nökwdadu l'oke mkpuma, nō le mkpukpu Gibiyonu; Amasa byapfutashia phē. Teke ono bę Jiowabu yero uwe ojogu iya; gude akpo, o we l'upfu gude kebuta ogu-echi, a tsuru ọbo. O jeshia ahata ọkpaa; ogu-echi ono shi l'obo iya mifu daa. ⁹Jiowabu bya ajia Amasa su iya: “?Ehu du ngu-a ree; nwanna mu?” Jiowabu bya eworu erekutara dee Amasa l'eji-agba gę ya tsutsua ya onu. ¹⁰Ophu Amasa te elerwetaduru enya huma ogu-echi, Jiowabu kpapyaberu l'eka. O ya bụ; Jiowabu woru iya nmaa ya l'epho; akurepho iya kposhihu l'alị. Ophu o nmaeduru iya ogu-echi ono ozo; o bùwaru iya nü anwụhu.

Oo ya bụ; Jiowabu yele nwune iya, bụ Abishayi chipyabe Sheba nwa Bikiri. ¹¹Onye lanu le ndu ojogu Jiowabu je apfuru le mgboru Amasa asuje: “Onye sru le Jiowabu du iya l'obu; mbu onye sru le ya bụ kę Dévidi; g'onye obu tsonuru Jiowabu!” ¹²Noo ya; Amasa dabyiru l'echilabọ gbororo l'eka ono arwaswi onwiya le mee ya. O nodu abujeru; onye jetaru rwua eka ono; l'o kpoo beru. Nwoke ono humaephō l'qobujeru; onye jetaru rwua eka ono; l'o kpoo beru; o locha Amasa l'egbudu; chita kpowula-kpowula uwe phukputa iya. ¹³O bụru g'a pafueru iya pho l'uzo ono bę ndu ojogu ono l'ophu tukorū wuru tsoru Jiowabu chijahaa Sheba nwa Bikiri.

¹⁴Sheba ghajakota iphe, bụ ipfu, du l'alị ndu Ízurélu je akpaa le mkpukpu Abelu-Betu-Maka. Ndu shi l'ipfu Bikiri g'ephē ha kpakodzuwa wu-tsoru iya. ¹⁵Jiowabu me ndu ojogu iya phē bya ekephee mkpukpu Abelu-Betu-Maka mgburugburu; kebuta Sheba l'eka ono. Ephe bya akube ejá

gude kpü-butu mkpükpu ono; ejá ono nödu rwua l'igbuló mkpükpu ono. Ephe nödu etsukpöshi igbuló mkpükpu ono; g'øophofukwanu daa. ¹⁶O nweru nwanyi maru mmamiphe, bu lë mkpükpu ono, ara órà sú: "Unu ngabékpodapho-o! Unu ngabékpodapho-o! Jiko ziaru mu Jiowabu g'ø bya gé mu pfuru yeru iya." ¹⁷Jiowabu bya ejekubeshia ya; nwanyi ono jia ya sú: "?Bü gübuedua bę bü Jiowabu?"

O sú iya: "Ee."

Nwanyi ono sú iya: "Ngabékwa nchị l'iphe, mübe nwozi ngu nwanyi abyà epfupfu."

Jiowabu sú iya: "Mu ngaberu-a nchị."

¹⁸Nwanyi ono sú: "Teke ndiche bę e shi asuje: 'G'e jekwa akpata ishi lę mkpükpu Abèlu!' A -kpatawa ishi ono; eeshi nno doshia opfu, ada nü. ¹⁹Sú-a; anyi bü ndu dę àgù; tème anyi búru ndu e gude ire anyi eka l'alị Ízurèlu. Nta-a bę iime g'i mebyishia mkpükpu, nö qonodu ne l'alị Ízurèlu. ?Denu g'o gude i nodu eme g'i lwüa ndu bü okiphe Chipfu?"

²⁰Jiowabu sú: "Tuswekwa! Tuswekwa! G'o tọ bükwaru mu a-lwü mkpükpu unu; ozo mebyishia ya. ²¹Q tọ bükwa g'ø dę bü ono. Ole o nwekwaniṣu nwoke lanu, ępha iya bü Sheba nwa Bikiri, shi l'alị úbvú úbvú ndu Ifuremu, bü onye kwefuru eze, bü Dévidi ike. Unu -kpütawa nwoke ono ye mu l'eka; mu alufu lę mkpükpu-a."

Nwanyi ono sú Jiowabu: "Ee-shi l'eli igbuló tufuru ngu ishi nwoke əbu." ²²Tobudu iya bü; nwanyi ono gude mmamiphe iya ono jepfu ndu mkpükpu ono; ephe gbuta ishi Sheba nwa Bikiri woru tufuru Jiowabu. O woru opu gbua; ndu ojogu ono wüfu lę mkpükpu ono; onyenonu lashi-chaa ibe iya. Jiowabu laphu azu jepfushia eze lę Jierúsalemu.

Ndu-ishi Dévidi

²³Qo Jiowabu bę bü onye-ishi iphe, bükpoo ndu ojogu l'alị ndu Ízurèlu. Benaya nwa Jiehoyada búru onye-ishi ndu Kereti mę ndu Peleti. ²⁴Adoniram búru onye-ishi ögbo ozi. Jiehoshafatu nwa Ahiludu búru onye akwaköbeje iphe, meru ememe. ²⁵Sheva búru onye edeje ekwo. Q búru Zadoku yęc Abyiyata bü ndu-uke Chileke. ²⁶Ira kę mkpükpu Jayi bükwarupho onye uke Chileke kę Dévidi.

Egu-ememe waa g'e gude gbushia ụnwu Sòlu

21 ¹O nweru teke egü mejeru l'alị Ízurèlu mkpürumkpuru apha eto lę teke Dévidi bü eze. Dévidi bya akpaa Chipfu ishi iphe ono. Chipfu sú: "Iphe, kparu iya nü bü l'ikpe öchi tükoru Sòlu yee önu-ulo iya l'ishi; kèle o gbushiru ndu Gibiyonu." ²Ndu Gibiyonu ono bę ta abudu ndu Ízurèlu gedegede. Ephe bü ndu phoduru nü lę ndu Amoru. Ndu Ízurèlu riburu phę nte l'ephe e-dobe phę ndzü. Sòlu gudekwanu 'aménya kę ndu Ízurèlu waa ndu Jiuda bya egbushigbua phę. Qo ya bü; eze, bü Dévidi bya

akpako ndu Gibiyonu pfuru yeru phē. ³O jia phē su: “?Bü gunu bē mu e-meru unu? ?Denu gē mu e-me mezita unu; k'ophu unu a-goru ɔnu-ɔma nū ndu ono, bü okiphe Chipfu?”

⁴Ndu Gibiyonu ono su iya: “Anyi ta akpadu ishi mkpola-ochaa ɔzoo mkpola-ododo, shi Solu l'eka; ɔzoo ɔphu shi l'eka ndibe iya. Ophu o to dū-kpodanu anyi l'eka g'anyi gbua nemadzú l'alí Ízurélu.”

O su phē: “Oo iphe, unu sükpoerupho gē mu meeru unu bē mu e-meru unu.”

⁵O ya bü; ephe su eze: “Oo nwoke ono, bü iya gbushiru anyi ono; bya achí-pyaa g'ee-shi g'e gbushigbua anyi; g'anyi ta aphoduhe l'alí Ízurélu l'ophu ono; ⁶bē ee-duta ụnwiegirima iya unwoke esaa dufutaru anyi g'anyi je megbushia l'iphu Chipfu lę Gibiya, bü mkpukpu Solu, bü onye ono, Chipfu hotarú ono.”

Öo ya bü; eze bya asú phē: “Mu e-duta phē nū unu.”

⁷Obenu l'eze, bü Dévidi gude k'ogbandzu yele Jionatanu, bü nwa Solu nō l'iphu Chipfu gbaa dobe Mefibosheti ndzú. Mefibosheti bü nwa Jionatanu; bya abúru nwanwa Solu. ⁸O búru Amoni waa Mefibosheti, bü unwoke labo, Rizupa, bü nwada Aya nwütarú Solu bē o kpuru nū phē. O kpütakwapho unwoke ise, nwada Solu, bü Merabu nwütarú nū phē. Ephe ji nwanyi ono bē bü Adú-relu nwa Bazilayi, bü onye shi mkpukpu Mehola. ⁹Dévidi kpuru phē nū ndu Gibiyonu ono; ephe je megbushia phē l'eli úbvú l'iphu Chipfu. Ephe n'esaai ono lakota l'ugbo lanu. O búru mbóku mbu lę teke aawatajé akpata iphe, e meberu l'alí; mbükpoepho lę teke aabya awata egbu balí bē e gbushiru phē.

¹⁰Noo ya; Rizupa, bü nwada Aya je achíta uwe-aphu phushi l'eli oke mkpuma; zée. Nwanyi ono shi lę teke aawatajé akpata iphe, e meberu l'alí; nodu l'eka ono swiru odzu ụnwu iya ono jeye mini, shi l'igwe dzeru kpua phē. Ophu o to kwejeduru g'o dürü enu, ephe l'eli, a-bya ebvua odzu phē onu l'eswe; ɔzoo anu-egbudu a-byapfuta phē l'enyashi.

¹¹E pfuerupho Dévidi iphe, nwada Aya ono, bü Rizupa meru; mbu nwanyi ono, Solu ta lüdu ɔkpobe alulu ono; ¹²o tüğbua je achíta ɔkpu Solu yee kē nwa iya, bü Jionatanu l'eka ndu mkpukpu Jiabeshi-Giladu wüşhiru iya. Ndu Jiabeshi jeru lę mpya je achíta iya l'eze edupfu, nō lę mkpukpu Bëtu-Shanu l'eka ndu Filisitayinu gburu phē woru kobe l'eli úbvú Gilubowa. ¹³Dévidi tuko ɔkpu Solu mē kē nwa iya, bü Jionatanu g'o ha chılata e -shi l'eka ono; mékpoo kē ndu ɔphu e megbushiru emegbushi. ¹⁴E mechaas; ephe woru ɔkpu Solu yele kē nwa iya, bü Jionatanu je elia lę mkpukpu Zela, nō l'alí ndu Benjaminu l'ilu Kishi, bü nna Solu. Ephe tuko iphe, eze karu phē g'ephe mee; mekota. E mechaas; Chileke meeru phē iphe, ephe rworu iya l'opfu ehu alí ono.

Ogu ɔzo, ndu Ízurélu waa ndu Filisitayinu nō Iwügbabe
(Iphe 20:4-8)

¹⁵A nonyakwaa ɔzo; ogu daru ndu Filisitayinu waa ndu Ízurélu. Dévidi tüğbua yee ndu ojogu iya jeshia etso ndu Filisitayinu ogu. A nonyaa; ɔphu

ike adqedu Dévidi. ¹⁶Ishibibenobu, bụ onye lanu l'eri Rafa rịa l'qowa
gẹ ya gbua Dévidi. Nwoke ono bẹ ḥerwa arwa iya dụ shékelu onyirubvu
ükporo iri l'ise. Teme o turu ogu-echi ḥophúú. ¹⁷Ole Abishayi nwa Zeruya
bẹ byaru agbataru Dévidi; bya echitsua onye Filisitayinu ono; woru iya
gbua. Qo ya bụ; ndu ojogu Dévidi ribuaru iya angu sụ l'o tọ byadu etso-
baa phẹ je ogu ozo k'ophu a taa tsonyidu oroku ndu Ízurelu.

¹⁸Tobudu iya bụ; e mechaa; ogu ozo daaru ẹphe lẹ ndu Filisitayinu lẹ
mkpükpu Gobu. Q bụru teke ono bẹ Sibekai, bụ onye mkpükpu Husha
gburu Safu, bụ onye lanu l'eri Rafa.

¹⁹Ogu ozo bya adaaru ẹphe lẹ ndu Filisitayinu lẹ mkpükpu Gobu.
Eluhananu nwa Jiayi, bụ onye mkpükpu Bétuplehemu gbua Lahumi, bụ
nwune Golayatu, bụ onye Gatu; mbụ onye ono, igbidigbi arwa, o gude dụ
gẹ k'oshi, onye ekweje ékwa egudeje ekwe ékwa.

²⁰Ogu ozo bya adaa lẹ mkpükpu Gatu. Léka ono bẹ o nweru nwoke la-
nu, haephō kẹ kpikpirikpii. O fuchaaru mkpushi-eka ishii ishii l'eka iya
ephenebo; waa mkpushi-ókpa ishii ishii l'ókpa iya ephenebo. Mkpushi-
eka iya; mè k'ókpa iya tükoru dụ ükporo l'eno. Nwoke ono bükwapho eri
Rafa. ²¹Nwoke ono bya awataephō akọ ndu Ízurelu onu; nwa nwune Dé-
vidi, bụ Jionatanu nwa Shimeya woru iya gbua.

²²Ndu ono ephen'eno shikota l'eri Rafa, bụ onye mkpükpu Gatu. Q bụ-
ru l'eka Dévidi yele ndu-ozi iya bẹ ẹphe shikota nwushihu.

Ebvu ajaja, Dévidi guru
(Ebvu 18:1-50)

22 ¹Dévidi guru ebvu-a nụ Chipfu lẹ mboko, Chipfu nafutakotaru
iya l'eka ndu ọhogu iya l'ophu; kelekele kẹ Solu.

²O guru sụ:

Qo Chipfu bụ agbara-mkpuma nkemu;

bya aburu ụlo-ezeru-ndzụ mu; bụru onye agbabaje mu nụ.

³Qo Chileke mu bụ agbara-mkpuma, mu agbabaje je edomia onwomu.
Qo ya egbobutaje mu g'o tọ dụ iphe, e-me mu nụ.

Q bụru iya bụ onye eegudeje ọkpehu iya dzọ mu.

Qo l'ime iya bẹ mu agbabaje je anodu zeeru ndzụ.

Teme o bụru iya bụ onye ndzota mu;

ọo yébedua adzoje mu l'eka ndu eme mu mkpawere.

⁴Qo Chipfu ono, bụ onye gbaru g'a jaịe iya ajaja ono bẹ mu arakuje;
l'o dzota mu l'eka ndu ọhogu mu.

⁵Anwụhu shiwa chie mu egbirigba l'olu.

Qla-l'isiwi nodu aso gborogboro gẹ mini aso-pfuta mu.

⁶Ekpa oy়i alí-maa nwụa mu kpala.

Anwụhu shiwa woru ónyà gbabérū mu.

⁷Ole teke mu eje iphe-ehuka bẹ mu rakuru Chipfu.

- Mu rakuru Chileke mu.
 Ọ gbé l'eze-ulo iya nüma olu mu;
 mkpu, mu chiru chiku iya rwua ya nchị.
 8 Noo ya bụ; eliphe l'ophu tehu kparíkpari; nmakota jijijiji.
 Eka a tñru ɔ́kpá imigwe l'ophu nmaghukota anmaghu;
 kele Chileke be ehu eghu eghu.
 9 Enwuru oku, shi iya l'imi akpú kë tñtuutuu.
 Oku, shi iya l'ønu afushi tñkoephó iphemiphe ekepyashi.
 Icheku-óku iphe, o kepyashiru tñko ekameka ata pfùpfupfu.
 10 Ọ dñjaha akpaminigwe kë tararara; ọ bñru iya alufuta.
 Ochii, gbahuru kë tsükiriba nñdu iya lë m kpula ɔ́kpá.
 11 Ọ nodu l'eli chierobu phezeta.
 Ọ bñru lë ñkù phèphere bë o degeru ezi phuphuphu.
 12 O woru ochii kpuchia onwiya;
 mbu l'urwukpu, mini jiru ejiji bë nö-pheru iya mgburugburu.
 13 Icheku-óku, ata pfùpfupfu
 shi l'ogbunwñinwi ya agushihugba.
 14 No iya; Chipfu gbé l'akpaminigwe tñra egbigwe.
 A nüma olu onye ono, bụ Okalibe-kakota-shii ono.
 15 Ọ gbaa apfù gude chikaa ndu ɔ́hogu iya.
 Ebemu-igwe bë ọ kñru kë phoo;
 ephe zékota l'oso gbalachaa.
 16 Chipfu ziru unme fuu gbñoru ndu ɔ́hogu iya ụja.
 Eze Enyimu sokahu ébo; k'ophu a hñmachaaru ɔ́hu-enyimu l'ñnya;
 kpuhachaa eka a tñru ɔ́kpá-alí mgboko; a hñma.
 17 Chipfu gbé l'imigwe tñfu eka;
 zü mu gburumu; gyfuta mu l'ogbu-mini.
 18 Ọ nafütakwaru mu pho l'eka ndu ɔ́hogu mu, ɔ́kpehu dù;
 më l'eka iphe, bùkpoo ndu mu dù ashi;
 noo kele ephe kariru mu eka.
 19 Mbóku ono, mu eje iphe-éhuka ono bë ephe tsoru mu ɔ́gu;
 obenu l'oo Chipfu gbataru mu ike.
 20 Oo yébedua kutaru mu dobe l'eka mu nö tñsaru ehu.
 O y eru mu eka nafuta mu l'ogu; kele mu dù iya l'obu.
 21 Chipfu buru mu nggo; kele mu bụ onye pfùberekoto;
 mbu kele mu bụ onye iswi dù mma.
 22 Noo kele ọ buepho uze, Chipfu tñru bë mu anoduje etso.
 Ophu mu egudejedu eme ejø-iphe gbaküta Chileke azu.
 23 Ekemu Chipfu bë mu nwùbekotaru enya g'ø ha.
 Teme ophu mu aghajeduru iphe, ọ sürü g'e meje okotazú.
 24 Ọ tø dñkpodaa eka ụta dù mu l'ehu l'atati phu iya.
 Mu sedekpoerupho onwomu; ophu ọ dùdu ejø-iphe, mu yejeru eka.

- 25 Chipfu buru mu nggo; kèle mu bụ onye pfüberekoto;
 mbụ l'o buru mu nggo; kèle mu bụ onye iswi dù mma l'iphu iya.
- 26 Ndu yero ngu obu bẹ iigoshije l'i yero obu.
 Ndu duebe ree bẹ ijiduebejeru ree.
- 27 Ndu obu phẹ guru ịphóró bẹ iidobejeru obu ịphóró.
 I nodu emejeru ndu doberu ụzo phẹ nggodoogo nggodoogo g'umere
 phẹ gbaru.
- 28 Ndu wozeru onwophẹ alị bẹ ijidzotaje;
 obenu l'enya ngu aduje l'eka ndu eku onwophẹ nō g'i wozeta phẹ
 alị.
- 29 Oo gubedua, bụ Chipfu bụ oroku mu.
 Oo gube Chipfu emeje g'iphóró dürü mu l'eka ochii agba.
- 30 Eshinu iiyeru mu eka bẹ mu e-tso ikpoto ndu ojogu ọgu.
 Igbulọ mkpükpu phẹ bẹ mu e-nyi; eshinu mu lẹ Chileke swị.
- 31 Ụzo Chileke bẹ ntucha adụdu m'ilile;
 opfu Chipfu bükota ọkpobe opfu.
 Oogbotutaje ndu gbabarụ l'ime iya je anodu ezeru ndzụ.
- 32 ?Bụ onye buba Okalibe, dù nụ, abụdu Chipfu kpoloko?
 ?Bụ onye buba agbara-mkpuma, abụdu Chileke anyi?
- 33 Oo Chileke emeje g'ike dù mu.
 O bürü iya meru ụzo mu; ọphu ntucha adụdu iya.
- 34 Oomeje gẹ mu pfu shosho gẹ mgbada;
 mbụ l'oomeje gẹ mu pfuru pfushia ike l'eli úbvú.
- 35 O ziru mu; mu maru g'aalwuje ọgu;
 k'ophu bụ l'o tọ dudu m'obeta ọ bürü apfu, e kweru l'igwe; mu
 aduele-a ike gbaa ya.
- 36 Oo gube Chipfu egbotutaje mu; shi egube ono dzọ mu ndzụ.
 Eka iiyeru mu ekutseje mu.
- 37 I mesataru ụzo mu ọsa; g'okpa te echiswafu mu.
- 38 Mu gude ọsa chịa ndu ọhogu mu; gwee phẹ arakabya;
 ọphu mu anmaduru nggu; jasụ mu mee phẹ; ẹphe bürü
 mkpurupyata.
- 39 Mu chiru phẹ pyakapyaka; k'ophu ẹphe ta aduedu ike gbelibaa ishi
 ozo.
 Ẹphe zegbaephə kẹ manyoo lẹ mgboru ọkpə mu.
- 40 Oo ike nkengu bẹ mu gude eje ọgu.
 Ndu etso mu opfu bẹ i meru; ẹphe gbushiru mu ikpere.
- 41 Ndu ọhogu mu bẹ i meru; ẹphe chie ọkpə l'oso.
 I mee; mu tuko ndu mu dù ashị gbushikọta.
- 42 Ẹphe chia mkpu; ọphu ọ dudu onye gbaru phẹ mkpu.
 Ẹphe raku Chipfu; ọphu o yeduru phẹ ọnụ.
- 43 Mu gwerụ phẹ uji mee phẹ; ẹphe dù g'urwuku, dù l'alị.

- Mu tsua phe otsuepfu; zоo phe tòlitoli g'epuchi, nо lе gbororo.
- ⁴⁴ I nañtaru mu l'eka ndu etso mu opfu;
bya emee mu; mu bуru ishi ૧hamoha;
k'ophu ndu mu eshidu maru byaru alwakota mu l'eka.
- ⁴⁵ Ndu ohozo ephozekotaru mu.
Ephe -núma l'owa-a iphe, mu súru g'e mee baa; ephe emee ya
egwegwa.
- ⁴⁶ Meji tòfukota iphe, bu ndu ohozo ono;
tème ephe nòdu eshijegbaa l'eka ephe shi wohaa onwophe phuru
yeyeye byapfuta mu.
- ⁴⁷ Chipfu nòkwa ndzú; unu tua agbara-mkpuma nkemu ono epha!
Unu kutsee Chileke; l'qo ya bu onye adzoje mu nü!
- ⁴⁸ Qo Chileke ejeje agwata ૧gwo iphe, ndu ohogu mu meru mu.
O meru; ૧nwu-eliphe nòdu mu lè mkpula.
- ⁴⁹ Qonafutaje mu l'eka ndu ohogu mu;
ooowolije mu eli woru mu doghaa ndu etso mu opfu.
Qogbafutaje mu l'eka ndu emeje nemadzú iphe-kpangangaa.
- ⁵⁰ Noo g'o gude mu je a-pfuru l'iphu ૧hamoha kele gùbe Chipfu ekele.
Mu a-gu ebvu gude tua ngu epha.
- ⁵¹ Onye eze, o hotaru bę oomeje g'o mekpee l'ogu.
N-yemobu iya bę qonoduje egoshi onye o wuru manu l'ishi,
bu Dévidi yée oshilokpa iya jasú lę tuutuutuu lę mijimiimii.

Opfu ikpazu, Dévidi pfuru

23

- ¹ Owaa bu opfu ikpazu Dévidi:
“Owaa bu iphe, Dévidi; nwa Jiesi pfuru;
mbu opfu nwoke ono, Chileke woliru eli;
mbu nwoke ono, Chileke kę Jiékópu wuru manu l'ishi g'o bуru eze
ono;
mbu onye ono, agujeru ndu Ízurélu ebvu, atso ૧tso ono.
- ² Unme Chipfu bę shi l'qonu mu epfu opfu.
Opfu iya degeru mu edegeru l'ire.
- ³ Chileke kę Ízurélu bę pfwarau opfu.
Oke mkpuma kę ndu Ízurélu bę súru mu lę-a:
‘Teke eze eme iphe, pfuru oto;
mbu teke oome atsú Chileke ebvu
- ⁴ bę qoduje g'iphóró nchi-abohu lę teke ૧nyanwu awa awawa;
mbu lę mbóku igwe dү korokoro.
Qoduje g'anwu, emeje g'ëswa, akpo-futa akpo-futa l'alí sha ke
biribiri
mę mini dzegheephō.’
- ⁵ Qo egube ono bę ndibe mu ephe lę Chileke dү lę ree.

Noo kele o meru; mu l'iya gbaa ndzụ, a-no jasụ l'ojejoje.

O meru iya ọ nguru anguru l'iphemiphe;

 bya emee ya g'ọ tọ dụ iphe, e-mebyi iya nụ.

Chileke e-me gẹ ndzota mu dzua oke;

 teme iphemiphe, agụ mu nụ bẹ oo-meru mu.

⁶ Obenu lẹ ndu bụ ogalemkpa bẹ ee-tuphachaa etupha g'onye tupharu obvu;

 kele e te egudejedu eka achịta phẹ.

⁷ Onye edenyi eka l'obvu ono gudefutaje iphe-ígwè ozoo oshi arwa;
 ọ buru ọku bẹ aakpokotaje iya l'eka ọ wushiru.”

Ndu a maru amaru lẹ ndu ojogu Dévidi

(*1Iphe 11:10-19*)

⁸ Waa ẹpha ndu ojogu, ike kakota lẹ ndu ojogu Dévidi baa: Ishubelu onye Hakumonu. Ọ ya shi buru onye-ishi ụmadzu ẹto, kachakpoo mkparawa. O gudeje arwa jepfu ụnu ụmadzu labo ọgu; gbushikota phẹ l'ugbo lanu.

⁹ Onye ọphu etsota iya nụ bụ Eleyaza nwa Dodo; onye shi l'eri Ahowa. Yębedua yikwapho l'umadzu ẹto ono, kachakpoo mkparawa ono. O tso Dévidi pfubyishia ndu Filisitayinu lẹ teke ẹphe dzukoberu k'ogu lẹ Pasu-Damimu. Ndu Ízurelu tsulaaharu azụ; ¹⁰ yębedua pfushiepho ike gbua ndu Filisitayinu jasürü eka tsushihu iya mée; mbụ eka kwekobechaa ya ekwekobé nyakuru l'ogu-echi, ọ pa. Chipfu mee; ọ lwụ-kpee k'ophu parụ eka apaa lẹ mbọku ono. E mechaa; ndu ọphu wụ-phu azụ. Ọ bùwaru iphe, ẹphe wụ-phudoru azụ bụ g'ephe gwee ivu ndu e gbushiru egbushi.

¹¹ Onye k'eto, etsota iya nụ bẹ bu Shama nwa Agee; onye Hararu. Ujiku lanu bẹ ndu Filisitayinu kpako-dzujeru onwopụ k'ogu lẹ Lehi; mbụ l'egu, azamụ jiru ejiji ono. Ndu ojogu ndu Ízurelu yekota ọkpa l'oso gbalachaa.

¹² Obenu lẹ Shama pfushierupho ike l'echilabọ egwu ono; tsoo ndu Filisitayinu ọgu; gbushia phẹ. Chipfu mee; ọ lwụ-kpee k'ophu parụ eka apaa.

¹³ O be lẹ teke akpata iphe l'alị; ụmadzu ẹto l'ime ükporo ụmadzu l'umadzu iri, bugbaa ndu-ishi ọgu wuru jepfu Dévidi l'ogba Adulamu.

Teke ono bẹ ikpoto ndu Filisitayinu wụfutaru bya adorū lẹ nsüda Refayimu. ¹⁴ Teke ono bẹ Dévidi no l'ime eka o kpuru; o shihu ike. Ndu ojogu ndu Filisitayinu doru lẹ mkpukpu Bętulehemu. ¹⁵ Egu-mini wata agushi Dévidi ike; ọ sụ: “Oowa-e; ọ dụ mu g'a sụ l'o nweru onye gbẹ je ekutaru mu mini lẹ welu, no-kube eka eeshije abahụ lę Bętulehemu gẹ mu ngua!”

¹⁶ Oo ya bụ; unwoke ẹto ono, kachakpoo mkparawa ono kpata ụzo ghat-a ndu ojogu ndu Filisitayinu l'eka ẹphe doru ono; je ekuta mini lẹ welu ono, no-kube l'eka ono, eeshije abahụ lę Bętulehemu ono; wotaru Dévidi.

Ole Dévidi te ekwedu ngua mini ono; o woru iya wushiaru Chipfu; ¹⁷ bya asụ: “Tuswekwa! Jiko Chipfu; te ekwekwa gẹ mu mee egube iphe ọwa-a.

?Mini-a ta aduada ụdudu gę mee ndu-a, woru ndzụ phę tsebe l'ọnụ ἡta g'ee-shi g'e kuta iya-a tọo?" Oo ya bụ; ophu ọ nguduru mini ono. Nochaa eze iphe, unwoke eto ono, kachakpoo mkparawa ono megbaberu bụ ono.

¹⁸Abishayi, bụ nwune Jiowabu nwa Zeruya bụ onye-ishi ụmadzu eto ono. Abishayi bę gudeje arwa iya jepfu ụmadzu ükporo iri l'ise ọgu; gbusikota phę; e shiwaro nno; a maru ępha iya gę k'ümadzu eto ono. ¹⁹Oo yębedua bę a kachaa akwabę ùbvù l'ime ụmadzu eto ono. O bürü yębedua bụ onye-ishi phę; ole a ta gukwanuru iya ye l'ümadzu eto ono.

²⁰Benaya nwa Jiehoyada bụ onye ıkpehu dù shii. Eka o shi bụ Kabuzelu. Yębedua mekwärupho eze iphe, paru eka apaa. Oo yębedua gburu unwoke Mówabu labo ono, ıkpehu dù-be g'oduma ono. O bụkwaru iya pho jejeru egbua oduma l'ime nsu le mbóku, akamini, kpükoru akpuko dashiru. ²¹Benaya gbujeklärupho oke mkparawa onye Ijiputu, pa arwa. Iphe, yębedua gude bapfu iya bụ mgboror; bya anata nwoke Ijiputu ono arwa, o gude l'eka; gude nmagbuaya. ²²Noo gę Benaya nwa Jiehoyada meberu ike bụ ono. E shiwaro nno; a maru ępha iya gę k'ümadzu eto pho, kachakpoo mkparawa pho. ²³O bụ onye a kwatakpoo akwabę ùbvù l'ime ükporo ụmadzu l'ümadzu iri pho. Ole a ta gukobeduru iya l'ime ụmadzu eto pho. Dévidi meru iya onye-ishi le ndu ojogu, eche iya nche.

²⁴Asahelu, bụ nwune Jiowabu yi l'ime ükporo ụmadzu l'ümadzu iri ono. Ndu ozo bụ Eluhananu nwa Dodo kę Bętulehemu; ²⁵waa Shama kę Harodu; waa Elika kę Harodu; ²⁶waa Hęlezu kę Peleti; waa Ira nwa Ikeshi kę Tekowa; ²⁷waa Abiyeza kę Anatotu; waa Mebunayi kę Husha; ²⁸waa Zalümonu, bụ onye shi l'eri Ahowa; waa Maharayi kę Netofa; ²⁹waa Helębu nwa Bana kę Netofa; waa Itayi nwa Ribayi kę Gibiya, dù l'alị ndu Benjaminu; ³⁰waa Benaya kę Piratolu; waa Hıdayi, shi l'uzo nggele Gashı; ³¹waa Abiyalubonu kę nsuđa Jiódanu; waa Azumavetu kę Bahurimu; ³²waa Eliyahuba kę Shalübonu; waa ụnwu Jiashenü; waa Jionatanu; ³³waa Shama kę Hararu; waa Ahayamu nwa Shararu kę Hararu; ³⁴waa Elifeletu nwa Ahasubayi kę Maka; waa Eliyamu nwa Ahitofelu kę Gilo; ³⁵waa Hezuro kę Kamelu; waa Parayi kę Arabu; ³⁶waa Igalu; nwa Nétanu kę Zoba; waa Bani; onye ipfu Gadu; ³⁷waa Zelekü, bụ onye Amónu; waa Naharayi kę Berotu, bụ onye achijeru Jiowabu nwa Zeruya ngwogu; ³⁸waa Ira kę Itiru; waa Garebü kę Itiru kwapho; ³⁹mefua Uráya, bụ onye Hetu. Ephe tükoru dù ükporo ụmadzu l'ümadzu iri l'ęsaa.

Dévidi agu ndu Ízuręlu ọgu (1Iphe 21:1-6)

24 ¹Tobudu iya bụ; Chipfu voru ǫku wua ęhu l'opfu ęhu ndu Ízuręlu. O kpalia Dévidi g'o mee g'iphe-ęhuka dapfuta phę; bya asu iya: "Tugbua je agua ndu Ízuręlu waa ndu Jiuda ọgu." ²Oo ya bụ; eze, bụ Dévidi zia Jiowabu; mę ndu-ishi ndu ojogu, ephe l'iya no sụ: "Unu

jegbabékota ipfu, dükota lę Ízurelu; e -shi lę mkpükpu Danu je akpaa lę mkpükpu Biye-Sheba gükota phę oğu k'ophu mu a-maru g'ephe ha.”

³ Jiowabu sụ: “Gę Chipfu, bụ Chileke ngu mekwaa gę ndu ono kabaa igwerigwe ugbo ükporo ise eme lę g'ephe ha nta-a; tème gę gube nnajiu-phu mu, bụ eze gudekwapho enya ngu húma iya. Ole ?bukwanu kę günü meru g'o gude gube nnajiu-phu mu, bụ eze nođu eme g'i mee ęgube iphe ono?” ⁴E mechaas; opfu eze dagbungaa kę Jiowabu; yele kę ndu-ishu ndu ojogu iya ono. Oo ya bu; Jiowabu waa ndu-ishu ndu ojogu ono shi l'iphu eze tüğbuia jeshia agu ndu Ízurelu oğu ono. ⁵Ephe bya adaephō enyi-mu Jiódanu; ephe dōshia lę mgboru mkpükpu Arowa; mbu l'uzo ndohali mkpükpu, nō l'echilabø nsüda; bya agbę l'eka ono jeshia l'alı ndu Gadu jerwuchaa mkpükpu Jiaza. ⁶Ephe bya abahü l'alı Giladu; mę mkpükpu Tatimu-Hodushi. Ephe gbę l'eka ono bahü lę mkpükpu Danu-Jianu; bya agbajia lüfu jeshia mkpükpu Sayidonu. ⁷Ephe bya eshi nno chebewarō mkpükpu ndu Taya, a kpüşhiru ike; jekota mkpükpu, dukota l'alı ndu Hevu yele ndu Kénanu. Ephe mechaas kpo-chia ya ishi lę mkpükpu Biye-Sheba, nō l'echięgu ndohali l'alı ndu Jiuda. ⁸Ephe jeru iya önüwa tete l'ujiku ükporo tème ephe lwaphuta azu lę Jierúsalem̄u. ⁹Jiowabu bya akoror eze, bụ Dévidi gę ndu ono, o guru oğu ono hakotakpoo. Ndu Ízurelu dū ükporo ụnu unwoke ugbo ükporo ise,^f bụ ndu ike dū l'ogu; bya aburu ndu aduje ike paa oğu-echi. Ndu Jiuda dū ükporo ụnu unwoke ugbo ükporo eto l'ụnu unwoke ugbo ükporo labø l'iri.^g

¹⁰Dévidi guchaephō ndu ono oğu ono; meji tsukaha iya. Oo ya bu; o sụ Chipfu: “Mu meakwaru iphe-eji, paru ęka lę k'iphe-a, mu meru-a. Ole-a; jiko Chipfu; wofunu ejo-iphe ono, mube onye-ozi ngu meru ono; kele oo eswe bę mu meru ono.”

¹¹Dévidi bya etehushia lę nchitabøhu iya; Chipfu pfuwari Gadu, bụ onye mpfuchiru Chileke; mbu onye aphüjeru Dévidi ophilena sụ iya: ¹²“Je asu Dévidi lę Chipfu sürü-a: Uzi iphe eto bę mu doberu ngu; g'i hata nanu, mu e-me ngu.”

¹³Oo ya bu; Gadu jepfu Dévidi je asu iya: “?Bụ g'ejo ıkpa-nri bya-pfuta ngu nō apha eto l'alı-a? Too ?bụ g'i gbaa oso önüwa eto l'eka ndu oħogu ngu achị ngu? Too ?bụ g'ejo iphe-ememe bya emee nō ujiku eto l'alı ngu? Nta-a bükwa g'i ria ya ariri karu mu; gę mu maru iphe, mu e-je epfuaru onye ono, ziru mu nü ono.”

¹⁴Dévidi bya asu Gadu: “Mu nqakwa l'oke iphe-ehuka. Ole o kakwa ree g'anyi daba l'eka Chipfu; eme l'anyi dabaru nemadzü l'eka; noo kele obumemini Chipfu paru ęka apaa.”

¹⁵Oo ya bu; Chipfu loru ejo iphe-ememe tü ndu Ízurelu shita l'ütsu mbóku ono jeye mbóku, o tü-buru phę. E -shi lę Danu jasü lę Biye-Sheba

^f 24:9 Bu iya bu 800,000, lę mbekee. ^g 24:9 Bu iya bu 500,000, lę mbekee.

bé ephe dū ụkporo ụnu nemadzụ ugbo ęsato l'ụnu iri l'ise nwụshihu.

¹⁶Ojozi-imigwe ono machiępho ęka gę ya mebyishia mkpükpu Jierúsale-mu; o rwua Chipfu l'ęhu; mbụ ejo-iphe ono, dapfuru phę nü ono. O pfuaru ojozi-imigwe ono, egbushi ndu ono sụ iya: “O düyüwa ree! Sephu ęka ngu azụ parụ phę haa!” Teke ono bę ojozi Chipfu ono nowaa l'oma ęka Arawuna, bụ onye Jiebusu anoduje echishi ęswa lę balị iya.

¹⁷Dévidi hümäephō g'ojozi-imigwe ono gude echitsushi ndu ono; o sụ Chipfu: “Oowa-e; o kwa mbedula meru iphe-eji; mbụ l'ọo mbedula bę meru iphe, adudu ree. ?Unwu aturu-a mehunuru ole? G'o bụ-chiaru mbedula waa ndibe nna mu bę ij-da ejo ęka l'ęhu!”

¹⁸O bürü mbóku ono bę Gadu byaru abyapfuta Dévidi bya asụ iya: “Tügbua je akpüaru Chipfu oru-ngweja l'oma ęka ono, Arawuna, bụ onye Jiebusu anoduje echishi ęswa lę balị ono.” ¹⁹Qo ya bụ; Dévidi tügbua jeshia eme egube ono, Chipfu shi l'ọnụ Gadu zia ya ono. ²⁰Arawuna tufuepho enya hümä eze, bụ Dévidi yele ndu-ozi iya g'ephe eje abyapfuta iya; o je je adaa kpurumu l'atatiphu eze phozeta kwabę iya übvù. ²¹Arawuna sụ: “?Bükwa ole bę nnajíuphu mu, bụ eze byapfutashiaru onye-ozi iya?”

Dévidi sụ iya: “Mu byaru gę mu zúa ngu ęka iichishije balị gę mu kpüaru Chipfu oru-ngweja; k'ophu ejo iphe-ememe-a, emenua e-buhu.”

²²Arawuna sụ Dévidi: “Gę gübę nnajíuphu mu, bụ eze wotakpoe-pho iphe, dū ngu ree gude gwee ngweja Ọbu. Waa eswi, ee-gude gwee ngweja-akpo-óku nü Chipfu; waa iphe, eegudeje echishi ęswa l'ereshi; mę odogoro, eegudeje tügbabe eswi g'o bürü nkụ. ²³Gübę eze; iphemiphe ono g'o ha bụ müğbe Arawuna nüru ngu iya.” Arawuna bya asükwa iya pho: “Gę Chipfu, bụ Chileke ngu natakwaro ngweja ngu.”

²⁴Eze, bụ Dévidi sụ Arawuna: “Waawakwa; mu a-pfụ ngu ugwo iya. Mu te egudedu iphe, adudu iphe, o phuru mu egweru Chipfu, bụ Chileke mu ngweja-akpo-óku.” Qo ya bụ; Dévidi zúa Ọma ęka aanoduje echishi ęswa lę balị ono azuzu; mę eswi ono. O bürü mkpöla-ochaa, ेrwa iya dū ụkporo shékelu labo lę shékelu iri bę o gude zúa ya. ²⁵Dévidi bya akpüaru Chipfu oru-ngweja l'ęka ono; bya egwee ngweja-akpo-óku; mę ngweja-ęhu-guu l'eli iya. Chipfu nüma arwörwo, o rwörü iya l'opfu ęhu alị Izurelụ ono; ejo iphe-ememe ono, eme nü ono mebuju.